DIARI CATALÀ
d'Avisos, Notícies i Anuncis

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona { Edició vespre. 1 pts. mes
Edició matí. 1 » »
Fora: { Espanya . . . 4'50 pts. trim.
Unió postal. . . 9 » »
Paquet de 30 números . . 90 cèntims.

La Veu de Catalunya

5 cent.

Redacció i Administració
Carrer d'Escudellers, 10 bis, entressol
(PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMTA:
Escudellers, 10 bis, 1r pis
Telèfon 184

Anuncis, esquelles, comunicats i reclams a preus convencionals. Per a l'edició del vespre s'admetem esquelles mortuòries fins a les sis de la tarda. Per a l'edició del matí fins a les tres de la matinada.

Any XXIV núm. 5,506 — Barcelona: Dimecres 2 de setembre de 1914 — Edició del VESPRE

SANT DEL DIA: Sts. Antoli, mr.; Esteve, rei, cf.

Sant de demà: St. Antonino, noi, mr.—**Quarana hores:** A l'iglesia de la Divina Pastora (Ensanxe de St. Pere, carrer de Pallén).-Horas d'exposició: De les nou del matí a les sis de la tarde.—**Demà:** A la iglesia de la provincial Casa de Caritat.—**Cort de Maria:** Ntra. Sra. dels Angels, a sa iglesia.—**Demà:** Ntra. Sra. de la Providencia, al Pi, privilegiada.—**Missa d'avui:** St. Esteve, rei d'Hongria, c. blanc.—**La de demà:** Féria quinta, color verd.—**Adoració nocturna:** Demà, dia 3. Torn de Sant Josep.

Observatori Meteorològic de la Universitat.—Director: E. Alcobé.—1 setembre

HORES D'OBSERVACIÓ: 9 h. 31 i 15 h. 16.—Baró entre 0 i 0 al nivel del mar 759 i 758.46.—Temperatures: Màxima 34'1 sol; 29'5 ombra.—Mínima, 21'3 ombra; 19'[illegible] reflector.—Temperatura a l'en fora: [illegible].—Fluja a les 24 hores: 00%.—Aigua evaporada en millimetres: [illegible].—Graus d'humitat: 67%.—Direcció del vent: [illegible].—Velocitat del vent: 129 km.—Estat del cel: [illegible].—Núvols: Classes K.—Quantitat: 0'1; 0'0.—Observacions particulars: 00.—Sortida del del sol: 5'17.—Posta: 6'2.—Sortida de la lluna: 5'7 t.—Posta: 1'31 m.

Don Sebastià Bresca Puigcorbó
fill de Gerri de la Sal
ha mort havent rebut els Sants Sagraments
(A. C. S.)
Els seus afligits germans Ramir, Alfret, Rosa, Fè, Dolors i Josepa (presents i ausents), germans polítics Antoni Rocafort i Carles Bastús, germana política (ausent), oncles, nebots, cosins, demés parents i la raó social «ROIG, PRATS Y BRESCA», al participar als amics i coneguts tan dolorosa pèrdua, els supliquen el tinguin present en llurs oracions i se serveixin assistir a la casa mortuòria, carrer Saragossa, 74 (Sant Gervasi), demà dijous, 3 del corrent, a un quart de deu, per acompanyar el cadavre a l'iglesia parroquial i d'allí al Cementiri del Sud Oest.
No's convida particularment

ESTOMACAL
Con el Elixir Saiz de Carlos
se curan las enfermedades del estómago é intestinos, aunque tengan 30 años de antigüedad y no se hayan aliviado con otros medicamentos. Cura las acedías, dolor y ardor de estómago, los vómitos, vértigo estomacal, dispepsia, indigestiones, dilatación y úlcera del estómago, hiperclorhidria, neurastenia gástrica, flatulencia, cólicos,
DIARREAS
disenteria, la fetidez de las deposiciones, el malestar y los gases. Es un poderoso vigorizador y antiséptico gastro-intestinal. Los niños padecen con frecuencia diarreas más ó menos graves que se curan, incluso en la época del destete y dentición, hasta el punto de restituir á la vida á enfermos irremisiblemente perdidos. Lo recetan los medicos.
De venta en las principales farmacias del mundo y Serrano, 30, MADRID
Se remite folleto á quien lo pida.

Editors: Jove s'ofereix per a viatjar per América. Raó en aquesta Administració.

HARINA LACTEADA 50 años de ÉXITO NESTLÉ
Pídase en todas las Droguerías y Farmacias
ALIMENTO COMPLETO PARA NIÑOS

Tusquets i C.ª, S. en C.
Canvi, Valors, Cupons.—Rambla del Centre, núm. 9.
Negociem els cupons Interior i Amortitzable 4 per 100, venciment primer octubre.

MASTIC VEGETAL
INALTERABLE
Fórmula Tobella
Per tota mena d'empeltes y feridas de las plantas
Pot usarse sempre y no danya may.
S'aplica ab un pinzell, en fret.
Primpcesa, 11, pral.-BARCELONA

Dr. Serrallach Vies urinaries i ronyons. De 12 a 2 i 6 a 7. Pelayo, 40 «C.ª económ.» 7 a 9. Jovellanos, 9

Adobs Espinás
Rambla del Centre, 37.—Fàbrica a Sans

J. Marsans Rof i fills
Valors, Cupons, Giros, Canvi de Monedas, Comptes corrents, Viatges
(RAMBLA CANALETES, 2)
Negociem el cupó Deute Interior i Amortisable 4 %, venciment 1.er octubre pròxim.

Claudi Durán i Ventosa ARQUITECTE-CONSTRUCTOR RAMBLA DE CATALUNYA, 41
Projectes i pressupostos de tota classe d'obres
Especialitat en els de ciment i formigó armat

ANO i RECTE morenes, fístules, talls, etc., sa curació per metge especialista dels Hospitals de París. Rodda de Sant Pere, 50, primer, segona. De 2 a 5. Festius de 11 a 12

DR. BALCELLS dels Hospitals de París, Estómach y RAIGS X. — Clarís, 74. — De 3 a 5. Budells

EL CONFLICTE EUROPEU

Tornant de Berlín

Crònica retrospectiva

I

Pel camí. - Estat de perill de guerra. - La movilització. Antecedents. - Una vetllada patriòtica. - Noticies de Berlín. - El discurs del Kaiser

Un canvi per estar en el projectat estiueig, m'ha fet ser testimoni, al cor d'Alemanya, dels primers episodis de la gran guerra que devasta Europa. Ara, tornat a casa, i amb els diaris alemanys al davant, reconstruceixo la crònica que per als lectors de LA VEU, escribia a les vores de la Spree, i que la desorganització dels correus no deixà publicar oportunament.

El 28 del prop-passat julio! arribava a Weimar, l'aristocràtica ciutat on és constant el culte a Goethe i que té, com una ciutat santa, els seus pelegrins. Sortint de Suïça i mentres el tren corría per les planes d'Alsacia cap a Karlsrühe i Frankfurt, en les converses de les gents, se sentien les primeres espurnes de la guerra. Un austríac que, procedent de l'Engadina, corría a incorporar-se al seu batalló, a Praga, era el centre natural de la conversa, l'objecte de les atencions i el definidor del parer en el nostre vagó. Però la gent no creia, no volía creure en la guerra. A Weimar, en la placidesa del parc ducal, tan plè de l'esprit francès, i en el Museu Goethe, us en hauríeu cregut allunyats definitivament; i a Jena, on arribava l'endemà passat, les cançons dels estudiants no tenien encara l'aire bèl·lic que prengueren ben tost, quan les aules i biblioteques han restat desertes, i tots els seus habitants, sensa excepció sensible s'han convertit en voluntaris.

De Jena, on, fòra de converses de cafè i de la desaparició dels estudiants russos, i de les monedes d'or, rès feia pensar en la guerra, sortíem cap a Bad Harzburg, emportar-nos el «Viatge al Harz», de Heine, com a guía espiritual. La ciutat tenía la fesomia cosmopolita dels grans balnearis, colorada per l'acumulació d'aristòcrates russos i jueus rics de Frankfurt i de Berlin; noms en «cowsky» i en «stein» omplien les llistes dels hotels. Però, ni en els «courts» de tennis, ni en els concerts dels jardins, ni en la galería de la cura d'aigües, ni en les excursions col·lectives en auto, se notava desanimació. Així i tot, aquell vespre, 30 de juliol, a les set, un telegrama fixat a les cantonades, declarava l'imperi en estat de «perill imminent de guerra». El Kaiser, en viatge, tornava precipitadament a Berlin. Aquesta situació de perill de guerra, implica una cessació de tota llicencia militar, limitacions de la circulació postal, telegràfica i de mercaderies, protecció dels ferrocarrils que's militaritzen desseguida, i una certa suspensió de la vida civil. No tant, emprò, com el nostre estat de guerra. A l'ensems, els diaris locals, en edició extraordinaria, substituïen els anuncis de concerts i teatres per la nova d'haver-se confiat al Kronprinz el manament d'una divisió, i d'haver-se mullerat ràpidament el príncep Oscar, de Prussia. El dia 31 publiquen els diaris el discurs que el Kaiser dirigí al poble berlinès, des les finestres de son palau estant, tot ell de tons patriòtic-religiosos, i que fou comunicat arreu; el canciller de l'imperi, evocà des de les finestres de son palau a la Wilhelmstr, el record den Bismarck, i demanà als manifestants que dirigissin el pensament a Deu i els punys a l'enemic.

Per nota oficiosa anunciaren els diaris la celebració del concell en que prengueren part el ministre de la Guerra i els quefes d'Estat Major, els ministres de l'Interior i de l'Exterior, el canciller i el president de la Cambra federal. S'acordà convocar el Reichstag pel dia 4; se prohibí l'exportació d'animals vius o morts, de queviures o carbó, petroli i benzina, automòbils i carruatges de tota mena, i, finalment, es llençat l'ultimatum contra Russia, concedint-li 12 hores per a desmobilitzar son exèrcit i la pregunta a França de si faría costat als russos en la guerra. Però, per sobre de tot, les noticies dels diaris, no instaurada encara la rigurosa censura dels dies següents, se dirigien a l'actitut d'Anglaterra l'equívoc enorme que's convertí després en cop dolorosissim pel poder, per les ambicions alemanyes.

A l'endemà, uns grans cartells en paper roig, omplien les columnes d'anuncis: «La mobilització general de l'exèrcit de mar i terra és ordenada: primer dia de mobilització, el 2 d'agost».

Davant de les columnes d'anuncis el poble s'apilotava en silenci.

L'impressió era fondissima. En les altes esferes no és lícit penetrar-hi, però en la inequívoca estupefacció de la bona gent, podía sense por endevinar-se que el poble no esperava la guerra. Ningú de les generacions actuals l'havía coneguda i sense detallar-ho, tothom tenía conciencia de la enorme pèrdua que allò implicava; del terç d'obrers alemanys sense treball que l'interrupció de l'exportació produiría, de la ruina de l'industria local dels forasters, de la topada en una catàstrofe milenaria de centenars de milers d'homes armats, de l'estrangulació de les víes circulatories de terra i mar. Després assistiem a la reacció, a la revelació de la força immensament formidable del poble alemany i dels prodigis d'organització i tècnica del seu Estat, inclusiu a les expansions líriques i sentimentals del patriotisme, en que compartien deplorables «ramillets» lírics, qualsevol mestre d'escola i, un poeta com R. Dehmel, però el primer moment fou d'intuitiva i fonda repugnancia. «Ensetslich!» era'l mot repetit en baixa veu pels lectors, que s'apartaven de l'anunci.

Al vespre, dins l'iglesia del poble, segons manament del ministeri de cultes se tingué servei diví amb plàtica prepatriòtica. Fins a la «Villa» on ens allotjavem uns estudiants espanyols, al peu mateix de l'abeltar que cubreix tota la muntanya del Harz, arribava el ressò del choral de Luter que sostingué als reformats durant la guerra dels 30 anys: «Una fortalesa és nostre Deu». A la mateixa hora el mateix himne religiós i guerrer, es cantava en milers d'iglesies de l'imperi.

Els diaris ens enteraren «a posteriori» de la prehistoria del conflicte.

Veu's-aquí com se justifica davant de l'opinió alemanya el Govern de l'imperi. Plantejat el conflicte serbi-austriac —¡que petit i insignificant ens sembla avui! — Alemanya, d'acord amb Anglaterra, s'esforçà en reduïr-lo. Cedí la diplomacia anglesa fins a permetre als austríacs la ocupació de Belgrado. Però el 26 se tingueren noticies de la mobilització russa. La diplomacia alemanya feu saber a Petersburg que mobilitzaría contra tota possible agressió, però no cessà, com no cessà Anglaterra, en ses gestions prop d'Austria. El ministre de la Guerra rús digué a l'agregat militar a Petersburg, que la mobilització se feia únicament en els districtes de front austríac, i a l'ensems se creuaven telegrames entre'l Tzar i el Kaiser per a obrar d'acord a Viena. L'agregat militar alemany a Petersburg notificà al seu Govern que malgrat tot, la mobilització seguía i aleshores se produïren l'ultimatum alemany, la mobilització i la guerra.

El dia 2 la guerra era oberta. Telegrames de Koenisberg, anunciaren l'invasió russa per Eydt-Kuhner i per Illow i la francesa per Alt Munterol a l'Alsacia a l'ensems que una noticia després no confirmada, anunciava que aviadors francesos, sortint de la frontera belga, havíen llençat bombes sobre Nuremburg. Desseguida la gran admirable mobilització tingué efectes sensibles fins en el nostre apartat i pacífic poblet dels Harz. Els hotels se tancaren, la presó dels nombrosos russos fou joc de poques hores, desaparesqué la població masculina i un carter de 12 anys, i unes senyoretes que voluntariament feien el servei de «bureau,» m'enteraren de que estava fallada tota comunicació amb Espanya. Els misteriosos automòbils francesos, a estones carregats d'or per a Russia, a estones tripulats per oficials en espionatge, se tornaren l'obsessió de la gent i vegèrem barricadar les carreteres i excitar els ciutadans a detenir-los. Sota cada pont o a l'entrada de cada túnel vetllava un vell amb son fusell i sa pipa, i en els sanatoris per a les mestres d'escola es trebal·lava en preparar capses de curació, o s'acullía als infants dels reclutats. Nosaltres, els tres espanyols, portàrem una ofrena a la suscripció que havíen obert, i fòrem acullits amb simpatía, que'ns permeté veure una escena ben curiosa. En una fundació que du el nom de W. Siemens, s'hostatjaven unes 30 mestres, institutrius i mestres de música. Invitats a una de llurs vetllades, després de la música clàssica i de les cançons populars, una «fräulein», ja de certa edat, néta del poeta del 1813, Körner, i que porta son nom, inicià les cançons patriòtiques, un vell jardiner cantà en versos humorístics l'historia de la guerra del 70, i per fí en la pau de la nit tancat el piano totes les dames cantaren els himnes patriòtics sobre tot «Deutschland uber alles», que pocs dies després sentiem a Berlin modificat «Deutsel, land «gegen» alles». Alemanya contra tots.

***

El dia següent, 3 d'agost, un creuer alemany «Augsburg», anunciava per radiograma que havía destruït el port de Liban, i posat mines en el golf de Riga. Els diaris ens deien l'invasió per tropes alemanyes de Luxemburg, amb el fí, segons es deia, de protecció dels ferrocarrils alemanys emplaçats en aquell ducat. Al mateix temps una noticia alarmant se destacava en la prosa del diari. Anglaterra, que no estava en guerra amb ningú, havía preguntat a l'embaixada nort-americana si podría encarregar-se de la protecció dels súbdits i dels interessos anglesos. S'amnistiava per delictes militars i polítics, i el Kaiser en uns mots dirigits al burgmestre de Berlin, feia saber son agraiment al poble berlinés i li demanava pau i confiança.

Al migdia en la gran placa enfront del Reichstag, on s'alça la columna de la victoria que rememora la guerra del 70, i que volten les estàtues de Roon, Moltke i Bismarck, allí on comença l'avinguda dels Hohensollern, se tenía servei religiós amb enorme gentada que després dels corals religiosos «Senyor, estimem ta fortalesa», i de l'antiga cançó holandesa «Venim a pregarte, Deu de la justicia», el poble entonà les cançons de soldat, i els himnes patriòtics.

Mentrestant l'admirable organització estatal, que regenta el destí de Germania, atenia a tots els aspectes d'aquesta suspensió catastròfica de la vida civil. L'organització dels treballs de cèllita, les noves formes del servei de correus, l'organització de la circulació berlinesa, [illegible] matrimoni, dels conscrits, les operacions accelerades del registre i en l'ordre privat el segur de la guerra, omplien els diaris i servíen de lectura a la curiositat dels pocs electors que restaven en les sales de lectura de la Kurhans de Bad Harzburg. A l'endemà tingueren abundant satisacció les nostres curiositats, el diari del dematí (dia 4) ens duia fragments del llibre blanc del govern, amb els telegrames dels emperadors de Russia i Alemanya, les gestions dels diplomàtics alemanys i els ultimatums a Russia i França en l'edició del matí i en la del vespre, la sessió del Reichstag i la declaració de guerra d'Anglaterra.

La sessió d'apertura se tingué en la sala blanca del pa'au dels Hohenzollern on el Kaiser pronunciá el seguient discurs:

«En aquesta hora de greus decisions he convocat al meu voltant els representants elegits del poble alemany. Gairebé mig segle poguérem persistir en les víes de la pau. Sovint se'ns plantejaren greus problemes per la paciencia del nostre poble intents d'excitar l'esperit guerrer d'Alemanya, o d'empeltir la seva posició en el mon. En equívoca claretat, mon govern fins en circumstancies extraordinàries perseguí com son fí extrem, l'expansió de les forces ètiques, espirituals i econòmiques. I el mon és testimoni de lo infadigables que forem i en la irrupció i en el tumulte dels darrers anys en mantenir-nos en primer lloc per a evitar una guerra als pobles d'Europa.

Els greus perills que feu surar la guerra balkànica semblaven superats quan s'obrí un abim amb la mort de mon amic l'arxiduc Franz Ferdinand. Mon august aliat l'emperador i rei Franz Josep es vegé obligat a pendre les armes per la seguretat de son Estat contra les perilloses influencies d'un Estat veí.

En la prosecució de son llegítim interés, li sortí a nostra aliada en son camí l'imperi rús. Doncs al costat d'Austria-Hongria ens crida el nostre deure de aliats. Ens cau, a l'ensems, la tasca enorme de protegir amb l'antiga comunitat cultural dels dos imperis nostra situació contra un enemic comú.

Amb greu dolor he ordenat la mobtilització de mon exèrcit contra un veí que fou tantes voltes nostre aliat en la batalla. Amb sincer dolor vegí enfonzar-se una amistat fidelment guardada per Alemanya. El Govern imperial rús cedint als impulsos d'un nacionalisme insaciable, s'ha posat al costat d'un altre Estat que per la protecció donada a criminals projectes s'ha fet responsable dels mals d'aquesta guerra. Que també França sigui al costat dels nostres enemics no ens pot pas sorpendre. Massa sovint nostres esforços per a venir a relacions amicals amb la República francesa han topat amb antigues ferides i antigues esperances.

Honorables senyors. Lo que de la previsió i de la força humanes podem demanar per assegurar-se l'èxit final ho hem fet amb vostra ajuda. L'enemistat per l'Est i l'Oest que de llarg temps se tancava en sí, avui esclata en flames. La situació actual no és resultat de conflictes passatgers d'interessos o de constelacions diplomàtiques; és el resultat d'una llarga i activa malvolensa contra el poder i l'extensió del nostre imperi.

«No'ns mou un esperit de conquestas. Ens inspira la voluntat intorsable de guardar el lloc en que'ns posa Deu per a que hi fossim nosaltres i les futures generacions.

En les actes repartides veuràn que mon govern i mon canciller sobre tot s'esforsaren fins al darrer moment per a evitar la guerra. En la més estricta i necessaria defensa amb les mans netes i la conciencia nèta hem agafat l'espasa.

Als pobles i a les races de l'imperi vagi mon crit i excitació: amb forces conjuntes, en fraternal acord amb nostres companys d'aliança defensaré lo que creàrem en la pau i en el treball. Ferms i fidels, segons l'exemple que'ns donaren nostres pares, serios i nobles, humils davant Deu, i joiosos en la lluita enfront de l'enemic, confiem en l'Eterna Omnipotencia que farà fortes nostres armes i les guirà a una bona fi!

Vers vostès honorables senyors, guaita avui tot el poble alemany, congregat al vol de llurs princeps i generals. Prengueu vostres acords depressa i unànimament. Aquest és mon íntim desitg.»

Així llegí l'emperador son memorable discurs de la corona; «de cor a cor», comenta la «Voische Zeitung» parlà nostre sobirà als diputats; i a les paraules preparades amb son Consell hi afegí sense llegir parlant aquestes altres:

«Vostès han llegit, senyors, lo que digué a mon poble del balcó del Palau estant. Ho repeteixo. No sé que hi hagi cap partit més, no més hi hà alemanys, i en testimoni d'això que vostès estàn fermament resolts sense distinció de religió, classe ni partit a mantenir-se units, i al meu voltant, en els perills i en la gloria, en necessitats i en la mort, invito als caps dels partits polítics a avençar-se i estrènyer la meva mà.»

I no podeu pensar l'immensa elevació de l'esperit, el «soulevement» en una homogeneitat nacional que aquests mots feren passar per tot Alemanya. Un sol fet, Liebknech, el diputat socialista per Potsdam, l'enemic personal del Kaiser, sortía l'endemà voluntari cap a la frontera francesa.

Manuel REVENTÓS.

GLOSARI

LLETRES A TINA

XIX

Porto-Palu, 1 setembre.

Ara, vist lo de Louvain, apreciem millor la saviesa de la neutralitat de l'Italia. Si ella hagués estat temtada de sortir-ne, nosaltres, a genollons, hauríem degut demanar-li que se'ns deixés estar.

Compta, lo de Louvain, repetit amb Verona, o amb Pisa, o—Deu meu!—amb Venezia! Compta, si com per a defensar Anvers ha calgut demolir les villas que l'envoltaven, hagués calgut, per a defensar Roma, demolir la Villa d'Hipòlit d'Este, a Tívoli!...

Italia no s'apertany del tot. Italia té en exposició massa coses delicades i fràgils. Italia té massa pisa. I sobre aquesta pisa d'Italia hi tenim dret nosaltres tots.

Roma no és pús un Estat del Papa. Però és l'Italia entera que té quelcom d'Estat pontifici,—de reialme al servei d'una sobirania espiritual.—Cada home amb humanitats li fa una mica de guarda suís.

Adeu, filla meva.

XENIUS.

Crònica tècnica de la guerra

El vesper dels Balkans

I

Abans del conflicte

La carta que acompanya aquestes notes enclou la totalitat dels Estats Balkànics actuals.

A l'entrar al segle XVIII, totes aquestes terres eren turques. Una darrera l'altra, van anar desprenent-se de Turquía, la Hongría, Rumanía, Montenegro, Serbia, Grecia, Bulgaria, Bosnia, Herzegovina, Transilvania, Besarabia, Creta. Fins que, fa dos anys, vençuts els turcs en la guerra dels Balkans, van quedar reduits a Constantinopla i Andrinòpolis.

Un formiguer de races, interessos i religions es barregen en aquesta desditxada península. Rumanía, Transilvania, Besarabia i Grecia són llatines; Serbia, Montenegro, Bosnia i Herzegovina són eslaves; els búlgars són afins dels turcs; Albania és un conglomerat informe de gents i tribus.

Allà religions de tota mena, llengües per a tots els gustos, oposicions irreductibles, histories oposades, civilitzacions incompatibles.

Les grans potencies, posades d'acord en que Turquía havía de desaparèixer d'Europa, mai lograren avenir-se en quan a la ciutat de Constantinopla, que necessiten els russos, que volía també Anglaterra, que la mateixa Alemanya mirava amb massa afecte. Això, i les pretensions insaciables d'Austria en voler dominar en els Balkans, per a oposar un nou imperi eslau contra la Russia, ha mantingut una pila d'anys a tothom amb l'ai al cor, amenaçant calar-se foc a Europa per una topada an aquells indrets.

Fa dos anys que quasi tots els pobles balkànics, a pesar de l'amenaça de les grans potencies, van tirar-se sobre Turquía. Encés el foc, les potencies van espantar-se d'intervenir-hi, fent-se mútuament la por. Van limitar-se amb ajudar Alemanya obertament al turc, i França i Russia als petits pobles, mirant-s'ho Anglaterra indiferent.

Acabada aquesta guerra, va firmar-se un tractat d'amistat entre Grecia, Serbia, Montenegro i Rumanía; i va fer-se un començament d'«entente» entre Turquía i Bulgaria. Protegien la primera aliança Russia, França i Anglaterra. Patrocinaven la segona, Alemanya, Austria i Italia.

Així les coses, va esclatar l'actual conflicte, invadint l'Austria els territoris serbis i montenegrins, amb les conseqüencies de tothom conegudes.

II

Primera etapa balkánica

Està continguda entre les dates 25 juliol a 10 agost del present any.

Els successos desenrotllats són de dues menes: diplomàtics i militars.

DIPLOMATICAMENT, Alemanya i Austria van fer estorços sobrehumans per a que Italia, Turquía, Bulgaria i Rumania es tiressin contra Serbia. Pel seu cantó, les altres potencies exigien an aquests pobles una neutralitat absoluta.

Van guanyar els diplomàtics francesos i anglesos. I no podía ser d'altra manera.

Italia tenía tres motius gravíssims, per a no respondre a la Triple Aliança: el no haver-la tinguda per a rès en compte, durant els preliminars, les altres dues potencies; la contra continua que li feien quan volía intervenir en Albania; el sentir el poble italià un odi gran contra Austria, per no tractar com cal als italians de les regions austríaques del Tirol i la Istria.

Rumania tampoc podía apoiar a les nacions centrals, a pesar de la naturadesa alemanya del Rei Carles. Governa allà el partit liberal, obertament afrancesat. I el poble rumà odia a Austria, que té

dos milions de rumans a la Transilvania, no molt ben tractats per cert.

Bulgaria tampoc podía llençar-se. El somni dels búlgars és Andrinópolis, i, llunyà encara, Constantinopla; és a dir, una extensió a costa de Turquía. Cert que s'havien intel·ligenciat amb ella contra els altres pobles balkànics; però allò fou necessitat pura, no pas convicció i menys encara amor.

Finalment, Turquía apenes és res ja. Là consta que la esquadra anglesa, de Suez, espera la primera ocasió per a apoderar-se del Soldà i el govern turc, i liquidar tot aquell vergonyós Imperi.

MILITARMENT parlant aquesta etapa està representada per l'invasió de Serbia pels austriacs, els quals arrasaren Belgrado i s'apoderaren d'una quarta part del país serbi.

III

Segona etapa balkànica

Ha durat del 10 al 26 d'agost, més o menys.

MILITARMENT parlant representa la expulsió dels austriacs i la invasió de la Herzegovina i la Dalmacia pels montenegrins i els anglesos de la esquadra.

DIPLOMATICAMENT, representa el triomf d'Anglaterra respecte de la Grecia, la qual ajuda ja amb material i voluntaris als serbis i així com son fracàs en voler provocar un conflicte amb Turquía, la qual, morta de por, ha declarat finalment la neutralitat més absoluta.

Es una etapa diplomàticament quieta.

IV

Tercera etapa balkànica

Del 26 d'agost fins a l'actual moment.

MILITARMENT s'ha convingut en l'enviament d'una esquadra japonesa a Suez, per a que l'anglesa enfonsi a la austriaca de l'Adriàtic.

DIPLOMATICAMENT la labor ha estat colossal. Hi han simptomes innegables de la trama seguida. Anem a referla, esperant que en son dia es confirmin les nostres noticies.

Anglaterra i França, veient que s'havien de fer enrera després de la batalla de Charleroi, van convenir en jugar-se el tot pel tot respecte dels pobles neutrals. Ens interessa no més lo que fà referencia als Balkans.

A Rumania se li ha promés la Transilvania i la Besaravia, si hi pren part. De no, la invasió russa, en son dia. El poble rumà és antigermànic; però el rei Carles, alemany, i estretament lligat amb l'emperador Gillem, no pot acceptar-ho. La premsa ha anunciat oficialment la malaltía (?) greu del rei i la conseqüent abdicació. Es el primer pas, i, alhora, un tanteig a la opinió rumana.

A Grecia se li assegura un tros de Albania i totes les illes del seu mar. Allà tothom, rei, govern i poble són contraris d'Alemanya. Els telegrames han parlat inclòs de Rodas i Smirna.

A Italia se li asseguren Trieste, Tirol, Dalmacia i Scutari. Montenegro ha renunciat oficialment ja an aquesta ciutat. Les negociacions han sigut a Otranto aquests dies i n'han parlat diaris anglesos. En canvi de Montenegro serà la Herzegovina, com la Bosnia serà del servi. Potser no és agena an això la pressa en elegir Papa. Anglaterra apreta i Italia té de marxar a la frontera.

A Bulgaria se li promet Andrinópolis i el protectorat de Constantinopla, que serà internacionalitzada.

Noticies soltes, caps llençats al vol, ens revelen aquest plan, que porten segurament en Grey i en Delcassé.

Esperem que'ls aconteixements han de venir a confirmar-los, en substancia.

Si fos així, per la segona quinzena d'aquest mes tindriem la invasió d'Austria per Italia i tots els pobles balkànics units, i la d'Alemanya per tots els trenta còssos d'exèrcit russos, mòlts de ells avui distrets a l'Austria.

Clar que deurien esperar un motiu; però aquest mai falta, i, sinó, es repeteix la voladura del «Maine», s'alça el crit al cel, s'invadeixen els territoris i després es declara tranquilament que la voladura no fou més que una broma pesada per a poder intervenir.

U. C. d'E. M.

DE L'EDICIO D'AQUEST MATÍ

El cobro de crèdits que'ls comerciants i productors tenen pendents en l'estranger.

Essent ja varies les persones que han anat al Foment del Treball Nacional demanant informes sobre el modo de fer efectius petits crèdits que tenen pendents amb cases establertes a l'estranger, aquella entitat ens demana l'inserció de la R. O. que's dictà en l'época que dirigía el Ministeri d'Estat el Duc de Tetuán:

«El comercio de exportación en gran escala de productos españoles a países estranjeros, encuentra con facilidad medios y elementos favorables a su desarrollo, al par que garantías sólidas para la seguridad de sus operaciones. Beneficia en los transportes con las rebajas de fletes y las tarifas especiales de ferrocarriles; para los giros tiene a su servicio los bancos que le conceden su crédito y sus descuentos; en las mismas plazas extranjeras puede disponer con frecuencia de varios corresponsales, y cuando los negocios lo requieren, envía sus comisionistas a presentar géneros nuevos a sus representantes, o a asegurar las obligaciones de deudores morosos o insolventes.

No ocurre lo mismo con el pequeño comercio de exportación, que es el más numeroso en nuestra patria, i que debe ser especialmente protegido porque cuenta con muy limitados recursos de defensa. V... conoce perfectamente sus actuales condiciones en los mercados extranjeros. A ellos acuden muchísimos productores y comerciantes españoles porque necesitan vivir saliendo de la modesta esfera de los mercados nacionales: pero como de ordinario su producción es reducida, su capital limitado y su crédito escaso, deben circunscribirse a hacer pequeñas operaciones y valerse de un solo corresponsal en cada localidad. Sus expediciones no benefician reducciones de porteo; su capital queda inactivo en los términos que por costumbre o ley de plaza deben acordar a los compradores para efectuar los pagos; y si, como por desgracia alguna vez sucede, el corresponsal o el agente resulta inhábil o poco escrupuloso en el cumplimiento de sus deberes, vense el productor o el industrial en trance apurado para hallar en el mercado una persona en la qual puedan depositar su confianza. Esto acontece a nuestros industriales fabriles de Cataluña; a muchos vinateros en toda España; a los fabricantes de corchos; a los de pescas saladas en las costas del Noroeste; a los exportadores de cien productos de nuestro suelo y de cien manufacturas de nuestras fábricas.

Además, existen en el país otras industrias que solo se ejercen por medio de un gran fraccionamiento de sus productos, y por este motivo viven abandonadas a muchos riesgos y azares. Tales son, entre otras, la de librería y la de las empresas periodísticas. Nosotros debiéramos ser los naturalmente llamados a surtir de publicaciones españolas de todo género a los pueblos de la América latina; en tal dirección se ha movido ya la actividad de inteligentes escritores en Madrid, Barcelona, Valencia i otros puntos, a pesar de tropezar con la concurrencia de las casas editoriales de París y Nueva York. Sin embargo, en muchas ocasiones los libreros corresponsales de Ultramar no atienden los giros o no efectúan sus remesas: el industrial de aquí carece de relaciones para exigir el pago por otros medios que el de una mútil reclamación por carta, y al final de cada año debe saldar sus cuentas, apuntando entre las pérdidas sumas considerables que de otro modo quizás pudiera recobrar.

El cuerpo Consular español debe desde hoy cumplir una gran misión, poniéndose al servicio del comercio nacional en los países extranjeros. Para ello es preciso que se acerquen más a los productores, que se pongan en íntimo contacto con ellos, y que no crea haber cumplido su deber con el despacho corriente de los asuntos marítimos, con la redacción de memorias mercantiles más o menos interesantes y con el envío de precios corrientes recogidos en los periódicos de cada localidad. Si el gran comercio rara vez acude a los Consulados, porque le sobran otras relaciones en los mercados que frecuenta; no ocurre lo propio con los pequeños negociantes, a quienes una sumaria información o una noticia del Cónsul, pueden decidir de sus operaciones, máxime si saben que en caso de apuro este mismo funcionario estará a su disposición para salvar o protejer sus intereses. Inútil es decir que no se trata de convertir a los cónsules en agentes de comercio. Ni es esta su misión, ni las leyes vigentes permiten tal extensión de sus atribuciones. Se les impone sólo el deber de suministrar cuantas informaciones se les reclamen; de elegir corresponsales o agentes seguros para los productores serios y formales que los pidan; de velar por los intereses españoles dentro de las facultades propias de su cargo, i, finalmente, de intervenir directamente en las operaciones comerciales en aquellos casos de jurisdicción voluntaria mercantil a que les llama el expreso ministerio de la ley.

Por estas razones S. M. el Rey (q. D. g.), y en su nombre S. M. la Reina Regente del Reino, se ha dignado dictar las disposiciones siguientes:

1.ª Los Cónsules facilitaràn las informaciones que los súbditos españoles les pidan referentes a cosas o personas de su distrito consular, cuando les sean conocidas y juzguen que són de utilidad para los intereses españoles.

2.ª Cuando sean requeridos por comerciantes de reconocida respetabilidad, los cónsules indicaràn los corresponsales o agentes que para un determinado negocio conceptúen más apropósito en las localidades de su distrito, añadiendo en forma reservada la opinión que les merezca su respetabilidad o solvabilidad. En este caso no podrà comprometerse nunca la responsabilidad de los Cónsules por el mal resultado que puedan dar dichos corresponsales.

3.ª Los españoles podràn cobrar los créditos que tengan pendientes en el extrangero por medio de los Cónsules de la nación. Para ello llenaràn dos ejemplares de la hoja de reclamación adjunta, con los detalles que en la misma se señalan, y las remitiràn al Ministerio d'Estado, el cual les darà inmediatamente curso. Para cubrir los gastos de este servicio percibiràn los Cónsules un derecho de 5 por ciento sobre el producto líquido de los créditos que hagan efectivos hasta las primeras 50,000 pesetas, y además un 2 y medio por ciento de la cantidad que exceda de esta cifra, quedando a su favor en la forma determinada por el párrafo último del art. 3.º, título 2.º de la ley orgánica de 14 de marzo de 1883.

4.ª Los comerciantes y particulares podràn también dirigirse directamente a los Cónsules, enviándoles las hojas en la forma prevenida en la primera parte del artículo anterior.

5.ª Al recibir dichas hojas, los Cónsules practicaràn las gestiones administrativas necesarias, dentro de las facultades que les reconozcan las leyes territoriales del país de su residencia, para obtener la satisfacción del crédito. Una vez satisfecho éste, remitiràn inmediatamente en letra sobre Madrid, París o Londres su importe, del que además de los derechos Consulares se les descontarà el quebranto del giro si lo hubiere, o se aumentarà el benéfico en caso contrario.

6.ª La remisión del importe cobrado se harà en el Ministerio de Estado, si por conducto de este se hubiese cursado la reclamación, o directamente al interesado en otro caso. El giro se harà siempre a nombre y favor del reclamante.

7.ª Cuando el deudor en el punto extranjero se negare a reconocer el crédito o a abonar su importe, el Cónsul devolverà la hoja de reclamación al Ministerio o al interesado en su caso, exponiendo las razones dadas por el deudor, y manifestando el procedimiento que en su distrito se sigue para realizar judicialmente los créditos, y el coste aproximado de los gastos que podrían ocasionarse en el caso de que el Tribunal no reconociera la justicia del crédito reclamado.

8.ª Los acreedores españoles, con conocimiento de los datos anteriores, podràn pedir que se persiga judicialmente al deudor, pero acreditaràn primero la constitución en depósito del importe de los gastos del pleito.

9.ª Los Cónsules haràn entablar el procedimiento judicial por un abogado o procurador del país u otra persona de su confianza. No se presentaràn personalmente como demandantes ante los Tribunales, no podrán figurar en el pleito más que en su caso como testigos en favor del acreedor español.

10.ª Cuando el deudor, en vez de satisfacer el crédito pendiente abandonare los géneros o productos del reclamante español, el cónsul los recojerá y conservará el depósito judicial hasta recibir instrucciones de su dueño.

Sin embargo, si por su naturaleza estos géneros o productos pudieran perderse, averiarse o sufrir mermas de consideración, el cónsul decretará su venta en pública subasta, ateniéndose en general a lo dispuesto en la segunda parte del tit. XVI de la ley de enjuiciamiento civil sobre juridicción voluntaria mercantil y en el tit. IV, lib. III del Código de Comercio.

11.ª El importe de la correspondencia que para el cobro de créditos españoles tengan los cónsules con el ministerio de Estado y con los particulares, queda compensado con los derechos que les concede el núm. 3.º y no podrá ser incluído en la cuenta de gastos extraordinarios del servicio.

12.ª Los créditos procedentes de las provincias españolas de Ultramar podrán cursarse por conducto de los gobernadores generales de las mismas sin necesidad de requerirlos al ministerio de Estado.

De Real Orden, etc.»

La Secretaria del Foment facilitarà als socis que ho precisin copies d'aquesta R. O. y de les fulles de reclamació, encaminant-se de l'endemà directament al ministeri d'Estat.

Aniversari

Avui, 2 de septembre, fa 44 anys de la rendició de l'exèrcit francès a Sedàn, quedant presoner dels alemanys l'emperador Napoleó III.

Desmontant una estació radiotelegráfica

Alguns funcionaris de la Comandancia de Marina varen desmontar ahir una estació radiotelegràfica, a Horta.

Se suposa que an això es deuen les conferencies del cònsul francès amb el comandant de Marina i el capità general.

Un fill del general Cambara

El general Carrières de Castelnau, sub-quefe d'Estat Major de l'exèrcit francès i un dels més actius organitzadors de la defensa nacional francesa, la família del qual és molt coneguda i estimada en tot el Llenguadoc, dels dotze fills que té, cinc es troben sota les banderes, lluitant per la seva patria.

Un d'ells, en Xavier, el més jove, que té 20 anys, estudiava al Col·legi militar de Saint Cyr, i als primers dies de la mobilització rebé el grau de subtinent.

En els darrers combats, estant-se al camp de batalla, al costat del seu pare, una bala li atravessà el crani, deixant-lo mort instantaniament.

«El Pueblo Vasco» i Catalunya

El confrare «El Pueblo Vasco», de San Sebastián, dóna una llarga informació de la missió realitzada prop del Rei per la comissió de Societats econòmiques de Catalunya, amb grans lletres titulars, que diuen: «Los delegados de la Mancomunidad Catalana a San Sebastián.—Entregan al Rey un importante Mensaje», i segueixen després, encapsalant-la, aquestes afectuoses paraules de simpatía:

«Una comisión de la Mancomunidad Catalana llegó ayer a San Sebastián y visitó a S. M. el Rey.

Tenía por objeto la visita exponer al Monarca la situación gravísima por que atraviesa Cataluña en estos momentos, en que la guerra europea ha planteado problemas económicos y financieros de orden trascendental, que es menester afrontar de una manera decisiva y práctica.

Cataluña, «alma mater» de la España, férvida que trabaja con fé, se acerca en nombre propio y en el de todos los intereses patrios hasta el trono del Rey: de este Rey de inteligencia clara y abierto corazón, que lee en las páginas vivientes de su pueblo.

Una de estas páginas vivientes la constituye la comisión catalana, brazo derecho de una de las organizaciones patrias de envergadura técnica más acreditada.

Y nosotros, acostumbrados a acoger cordiales a todo visitante, no podemos sino abrir los brazos, rebosando cariño nuestro corazón a estos hombres patriotas que, en momentos de crisis universal, no quieren y no permitirán que España se hunda en el torbellino que arrebata a Europa.

Al darles la bienvenida, no dudamos en asegurarles que el éxito de su gestión coronará su viaje. Y aquí, al otro confín del Pirineo, lejos del bello mar Mediterráneo, les hablamos en su misma bella lengua, diciéndoles:

«El Rei d'Espanya escolta la veu de Catalunya».

Publica després la nota oficiosa de la comissió donant compte de l'entrevista amb el Rei; publica el text íntegre del Missatge, i dóna noticia de la visita dels comissionats als edificis notables de San Sebastián i de la visita de cortesía que varen fer al president de la Cambra de Comerç de Guipúzcoa.

No cal dir que nosaltres, interpretant sens cap dubte el sentit de Catalunya, agraim fondament les paraules de «El Pueblo Vasco», corresponent-hi amb la més sincera germanor.

Tornada d'uns banyistes de Carlsbad

El confrare «La Voz de Valencia» va tenir una sentada amb el senador per aquella ciutat don Rafel Rodríguez de Cepeda, escoltant la relació de les penyes que passaren per a tornar a la seva patria els espanyols que hi havia en el balneari de Carlsbad (Austria).

El senyor Cepeda explica el cúmul de dificultats en que's trobaven, a les quals difícilment hi podien donar satisfactoria resolució, quan una senyora i la seva filla, de Barcelona, que allí hi havía, reberen la consoladora nova de que llur marit i pare anava a cercar-les. El dia 15 d'agost s'hi presentà dit senyor, distingit comerciant de Barcelona, persona de caràcter enèrgic i decidit, al mateix temps que prudent i cortés, amb relacions mercantils a Alemanya i Suiça, coneixedor de la llengua alemanya i amb la costum de fer molts viatges per l'estranger.

Diu el senyor Cepeda que don Josep de Sojo fou per ells llur Providencia, ja que guiats per ell anaren amb relativa facilitat a Eger, frontera austro-alemanya; a Munich, a Lindau, frontera alemanya-suíça; a Zurich i després a Gènova, i allí pogueren embarcar-se al vapor «Montevideo», que'ls desembarcà a Barcelona.

«La Voz de Valencia» acaba dient:

«Entre'ls viatgers hi havía don Josep Puig Boronat amb la seva senyora i neboda i don Rafel Rodríguez Cepeda, i tots ells venen plens d'admiració i agraiment als països pels quals han passat en son viatge de retorn, i sumament reconeguts al senyor don Josep de Sojo, que amb tanta abnegació i tant desinterès els va aconduir tan admirablement en tan llarg viatge, essent això un nou vincle que afegir als que ja els uneixen amb llurs germans els espanyols de la regió catalana».

Varies

—La Unió de Culliters d'Avellana del Vallès celebrarà Junta general demà, dijous, a la Cambra Agrícola Oficial, de Granollers, recomanant l'assistencia a dita Junta per tractar-se d'assumpte de veritable importancia en les circumstancies actuals.

De Madrid

(PER TELEFON)

La situació econòmica

Madrid, 1, 9'15 nit.

La «Gaceta de la Bolsa y de la Propiedad» diu: — Com prova de la situació econòmica d'Espanya, a un centre oficial s'ha dit que l'any passat en aquesta época s'havien venut bitllets de la Rifa de Nadal per 20 milions de pessetes i aquest any lo venut no passa de 300,000 pessetes.

Rectificació

El corresponsal de l'agencia Fabra a San Sebastián diu lo següent:

«Millor informat, s'ha comprovat absolutament que és inexacte quant atribueixen els periòdics al ministre de la Governació, senyor Sánchez Guerra, referent a les negociacions de pau en la guerra europea i condicions de la mateixa.

El ministre no parlà en els andéns de la estació, ni durant la seva estada a San Sebastián, amb ningú, respecte a la guerra.

Són, doncs, completament inexactes les suposades declaracions del senyor Sánchez Guerra referents an això i m'interessa la rectificació completa i urgent.

Jo no vaig ser a la estació i vaig recullir la informació per referencies fòra de la estació.

Els periòdics d'aquí no atribueixen al ministre aquestes declaracions. — Canovas.»

La destrucció del «Kaiser Vilhelm der Grosse»

Las Palmas. — A bord del «Gomera» ha arribat el capità de fragata Er Raimann, comandant del «Kaiser», el qual ha donat detalls de com s'enfonsà aquest vaixell.

Er Raimann se mostra molt agrait al governador de Rio de Oro que recullí als marins alemanys després del combat.

Foren curats els ferits i es donà menjar als marins alemanys fins que embarcaren en el «Gomera» que els portà a Las Palmas.

Diu Er Raimann que el combat amb el «Higflyer» durà 55 minuts.

El «Kaiser», impossibilitat per a sortir del fondejader en que es trobava, presentava un blanc segur al «Higflyer» que disparava a curta distancia. No obstant, el «Kaiser», desmantelat i travessat de projectils, seguía surant i disparant. Quan se li acabaren les municions, el comandant disposà volar-lo amb dinamita. Així es va fer i el «Kaiser» s'enfonsà a l'aigua per la part de proa.

Els tripulants, en bots i nedant, es dirigiren a la factoría, essent recullits allí per un destacament de forces espanyoles.

Quan el «Higflyer» rompé el foc se trobaven en el port exterior del Rio prop del «Kaiser», els barcos pesquers «21 de marzo», «Munis», «Cornelio», «San Luis», «Emilio» i el vaporet «Betania». Els seus tripulants, aterrats, aiçaren banderes nacionals i abandonant les embarcacions se refugiaren en bots uns i nedant altres a Espanya. El governador els assistí.

Aquestes noticies han produit sensació, essent molt comentades.

El «Higflyer», al veure que s'havía enfonsat el «Kaiser», sortí en persecució del «Betania», al qual s'havien transbordat 350 marins del «Kaiser». S'ignora la sòrt que hagin tingut.

El cònsul alemany pujà a bord del «Gomera» a visitar als marins alemanys.

S'assegura que el comandant de la possessió de Rio de Oro intimà al «Kaiser» a que sortís d'aquell port abans de 24 hores. An això contestà el comandant del «Kaiser» que les averies que tenía el vaixell li impedien fer-se a la mar.

El creuer anglès «Higflyer» s'enterà de que el «Kaiser» estava a Rio de Oro per un barco pesquer, presentant-se d'improvís en dit punt.

Cap dels marins alemanys feriti en el combat, ho està de gravetat. Sols hi hà entre ells un que té la cama trocejada i ha sigut conduit a l'hospital del port.

Hi hà 77 marners del «Kaiser» a bordo del «Arukas» i 350 a bordo del «Betania».

S'ignora el número de morts en el combat.

Noticies del Ministeri d'Estat

San Sebastián. — El ministre d'Estat ha dit que van arribant les impressions que produeix en els varis países la campanya de premsa en que es discuteix nostra neutralitat. Els efectes són diferents segons els países, però cap d'aquells efectes són favorables a Espanya, sinó més bé desfavorables i contraris als nostres interessos.

Aquestes discussions — ha afegit el ministre — són oficioses, conduéixen a confusions i no deuen sostenir-se, ja que s'han adoptat resolucions i amb la resolució adoptada està la opinió del país.

Després ha facilitat el ministre les següents noticies:

A Tetuán no ocorre novetat.

Segons telegrames rebuts d'Anvers la Reina de Bèlgica i els príncepes sortiren ahir cap a Anglaterra.

El governador de la colonia espanyola de Fernando Poo, telegrafía sol·licitant l'enviament d'alguns articles de consum.

El ministre d'Alemanya a Berna ha fet algunes manifestacions d'interès. Ha dit que'ls alemanys es troben prop de París, mentres per altra part executen les tropes prussianes l'ofensiva contra els russos en la Prussia Oriental. No obstant disposar allí sols de 200.000 homes, han sostingut ja varis encontres amb resultat favorable i fent molts presoners als russos.

De Londres diuen que l'últim comunicat oficial ha animat molt, però es convé per tots en que'ls exèrcits aliats estàn en la tercera línia de defenses. L'ala dreta anglesa es troba en el centre de la posició general dels aliats.

Segons les últimes informacions conegudes a Londres, els alemanys estàn a 78 milles de París.

Altres noticies procedents de Berlín per Copenhaque diuen que estava trencat el contacte dels anglesos amb els francesos.

Per igual conducte diuen que'ls russos han sigut rebutjats fins a la frontera.

Corresponen aquestes noticies amb un telegrama oficial de Russia dient que'ls alemanys han sigut reforçats i han prés l'ofensiva.

De Copenhague confirmen la noticia del transport de moltes forces alemanyes a través de l'Imperi cap a la frontera russa.

De Sant Petersburg telegrafíen que els russos avencen a la Polonia austriaca. Després de quatre dies de combats s'apropen els russos a Lemberg. Els austriacs se troben molt quebrantats.

Cartes de Berlin que publica la premsa anglesa confirmen l'heròica defensa de Liège i donen detalls molt interessants, entre ells el de que el governador militar de la plaça sols caigué presoner quan quedà sense coneixement a causa de les ferides rebudes.

De Londres comuniquen que ahir arribaren a la capital anglesa els delegats belgues que van als Estats Units per a protestar contra la violació de la neutralitat del seu país pels alemanys. Els delegats se proposen estar a Londres dos dies.

En l'encontre naval del Mar del Nort resultà amb averies el creuer anglès «Aventura», recent sortit dels astillers. Les averies són lleus i aviat estarà en condicions de tornar a navegar. Les pèrdues dels alemanys en dit combat naval se calculen en 1.200 homes.

Les tropes de Nova Zelanda s'han apoderat de l'illa Samoa.

Els elements holandesos del Sud d'Africa fan protestes de la seva adhesió a la Gran Bretanya.

S'assegura que els alemanys perseveren en el seu intent de quebrantar l'ala esquerra de l'exèrcit aliat, procurant que la batalla es dongui a Sedàn, amb l'objecte de commemorar la victoria que obtingueren en 1870. Aquest encontre serà duríssim i pendràn l'ofensiva, segons càlculs, els anglesos i francesos.

Noticies de Berlin diuen que Alemanya ha fet la crida de l'últim cupu de l'exèrcit territorial.

Diuen de París que durant el dia d'ahir se sentí fort canoneig en la direcció del Mar del Nort i Canal de la Manxa.

Informes de Russia diuen que les guarnicions de les fortaleses alemanyes han tingut d'entrar en combat, empleant l'artillería de siti i ignorant-se fins ara el resultat de tals combats.

De Bélgica diuen que s'ha registrat un nou combat a Lovaina, entre belgues i alemanys. Les noticies són desfavorables als alemanys. Els belgues han lograt restablir les comunicacions telefòniques, telegràfiques i ferroviaries.

Se parla d'una victoria dels montenegrins sobre'ls austriacs a Budua.

De Londres comuniquen que en el darrer combat naval fou ferit el fill de l'almirall alemany.

Les preses fetes pels anglesos en els darrers díes pugen a 205, amb un total de 500,000 tonelades.

El segur marítim baixarà demà a dos o tres «guineas».

La Cambra dels Lords suspendrà les seves sessions fins el 6 de setembre.

El Govern anglès es proposa deixar la qüestió d'Irlanda en el «statu quo» mentres duri l'actual guerra.

En el combat de la setmana passada els alemanys posaren davant de l'exèrcit anglès 400 peces d'artillería, segons informes dels oficials anglesos arribats de França a Londres.

Després de rebre als periodistes, el marquès de Lema ha pujat al Palau, a cumplimentar a la Reina i enterar-la de les noticies rebudes amb relació al conflicte europeu.

Després ha marxat a Igueldo, on ha obsequiat amb un banquet als periodistes i quefes del ministeri de jornada.

Han començat, per administració, les obres del ferrocarril anglo-vasco-navarro; a la part de Vitoria, i en el trajecte que uneix les provincies de Guipúzcoa i Alava. Això ha produit gran satisfacció, perque además de facilitar la comunicació entre les dues provincies, en aquests moments de crisi, contribueix a donar ocupació als treballadors parats.

El Crèdit de la Unió Minera

Bilbao.—La suspensió de pagos del Crèdit de Unió Minera afecta principalment a la classe mitja, perque l'esmentat Banc tenía una important Caixa d'Estalvis.

Els Bancs de Bilbao, del Comerç i de Vizcaya han enviat a la premsa la següent nota:

Els Bancs de Bilbao, Comerç i Vizcaya, que lamenten molt sincerament les dificultats que han estabilisat el crèdit de La Unió Minera i ho fan transitori en el cumpliment de les seves obligacions, adverteixen a la seva clientela i al públic en general que havent enfortit la seva disponibilitat, com exigeixen les circumstancies presents, compten amb els medis suficients per atendre amb tota puntualitat les peticions que se'ls facin i seguiràn cumplint amb perfecta exactitut totes les seves obligacions.

De Sevilla

Sevilla.—Una nombrosa comissió de obrers sense treball ha estat a l'Ajuntament pretenint veure a l'alcalde.

Com que aquest no els ha rebut, han visitat les redaccions, protestant de lo desamparats en que se'ls deixa.

L'Associació de patrons forners ha comunicat a les autoritats l'acord unànim de no fabricar pà dintre de vuit dies, perque el no haver baixat el preu de les farines fa impossible l'exercici de la seva industria.

Ha marxat a Madrid una comissió de senadors i diputats que va a gestionar la solució de la crisi obrera que atravessa la provincia.

De Bilbao

Bilbao.—La Cambra de Comerç ha rebut una carta de Londres, en la que's fa constar que els vapors alemanys i austriacs embargats pels anglesos tenen a bordo mercaderies destinades a cases bilbaínes.

En la carta s'invita a la Cambra de Comerç a que reclami davant del tribunal de preses constituit a Londres per a que les mercaderies de referencia se'ls retornin.

Els navilers han aprovat els estatuts de l'Associació de segurs marítims contra els perills de la guerra.

Cap a París

Madrid, 2, 12'30 matinada.

El «Correo Español» ha posat ara un transparent en que diu que 500,000 alemanys van sobre París.

Neutralitats que salven

El senyor Roig i Bergadà publicà en «El Mundo» un article que titulà «Neutralidades que salvan».

Apartada Italia—diu—de la Tríplice la neutralitat d'Espanya davant del conflicte europeu no pot oferir dupte.

Neutrals per exigencies de la posició geogràfica, neutrals per conveniencia econòmica, neutrals perque, en dirigir fons d'aquest gran duel internacional lo que principalment va a dirimir-se és el predomini mercantil d'Alemanya o d'Anglaterra, i aquest predomini, al cancel·lar qui l'alcanci, no ens interessa per ara; neutrals perque hem de guardar avarament nostra modesta reserva de sang i de diner per aplicar-la a l'obra de nostra reconstitució interior; neutrals perque la neutralitat significa la pau dins de casa i neutrals, finalment, perque hem de ser, si el Govern i els governats sabem donar-nos compte de la missió providencial i històrica que el destí ens senyala obligats mediadors de la pau.

La neutralitat no és la indiferencia. Hem de ser avui neutrals per a poder ser demà mediadors.

Es aquest un dels aspectes més interessants del problema.

Espanya, per la seva antiguitat, per la seva historia, pels prestigis personals del seu Rei, per la seva situació moral equidistant de totes les nacions bel·ligerants, per l'amistat i l'afecte que per tots hem sentit, es troba en condicions excepcionals, quasi úniques per a consagrar-se a la procuració de la pau.

Aquesta és la missió d'Espanya, que cap altre Estat tractarà de disputar-li.

Exposa a continuació la situació de Suiça, Holanda, Dinamarca i Noruega en aquest conflicte.

El Govern d'Espanya únicament quedaria com hàbil mediador.

Per a intentar amb èxit aquesta mediació se requireix com element primordial que'l nostre Govern, que la nostra premsa i el nostre poble guardin una prudent i discreta neutralitat: ella no ha de reduir-se a una fórmula oficial i cancilleresca; ha de ser efectiva.

Si al costat de la neutralitat oficial se produeixen corrents d'opinió favorables a qualsevol de les nacions bel·ligerants, l'acció mitjansadora d'Espanya fracassarà, perque aquells que sàpiguen que no compten amb les simpaties del país no acceptaràn la mediació.

Els pronunciaments de l'opinió a favor d'una de les causes en lluita, haurien de prejutjar necessariament un ambient de parcialitat que no és certament l'adequat per a amparar el desenvolupament d'unes negociacions encaminades a conseguir la pau.

Aquesta noble i esforçada empresa que a Espanya incumbeix ha de tenir una preparació.

El primer tràmit d'ella hauría de consistir en la creació d'una oficina d'informació dels ferits i presoners de totes les nacions bel·ligerants.

Aquest Centre, creat pel Govern i sostingut amb fondos de l'Estat, hauria d'establir-se a Madrid; les famílies dels països en lluita beneiríen mil vegades el nom d'Espanya per sa generosa iniciativa i les simpaties de tot el món civilitzat ens acompanyaríen en aquesta obra, la necessitat de la qual se va accentuant més cada dia.

Aquesta missió humanitaria ha de portar-la a cap un Estat neutral, i de ells el més neutral: és a dir, Espanya.

Omplert aquest servei de Creu Roja podria el Govern quan cregués arribat el moment oportú, i sempre que les ineludibles exigencies de l'honor dels exèrcits contendents hagués quedat completament satisfet, proposar un armistici i després una mediació en forma que tingués per base una conferencia a Madrid dels representants dels Estats en lluita per a discutir els termes i condicions de la pau.

Si l'èxit coronés aquesta obra haurien creat la pàgina més gloriosa de nostra historia contemporània.

Si, per al contrari, fracassés, las simpaties que hauría despertat en tot el món quedarien en peu, i qui sab si aquesta simpatía a l'hora de negociar la pau, que és la més perillosa per les nacions débils, faría allunyar el nom d'Espanya de les grans potencies per l'establiment dels drets i compensacions.

Si nostre esforç podía alcançar tal hermós premi, tot ho deuríem a la neutralitat. Llavors podríem dir que hi ha neutralitats que salven.

El Baix Empordà

El diputat senyor Albert ha trasmès al president del Consell una carta de varies entitats del Baix Empurdà en la qual li demanen conferencia amb el Govern i li exposi la trista situació per que atravessen les distintes fàbriques, i especialment les de taps de suro d'aquella comarca.

Els pròfugs i desertors

Per Reial Ordre de Guerra es disposa que'ls individus i classes de tropa que siguin corretgits amb recluta en el servei com desertors, amb arreglo a Còdic militar cumpleixin tant en els còssos d'Africa tot el temps de recàrrec com el que'ls resta del servei empenyament entre les diferents comandancies d'Africa per a ser destinats als còs de l'arma de la seva procedencia i per les necessitats del servei s'estimin convenients.

Com és sabut, entre'ls repatriats per causa de la guerra hi hà bastants pròfugs i desertors.

Protesta

«La Correspondencia de España» diu que l'ha visitat una comissió de la colonia belga, per a protestar de la campanya contra el seu país que fa el periòdic de la extrema dreta.

Noticies alemanyes

Noticies facilitades aquesta tarde a la embaixada alemanya:

Berlin.—Segons informes oficials, documentats i firmats per quefes militars alemanys, està comprovat per reconeixements fets a presoners i morts anglesos i francesos, que molts d'ells portèn bales explosives dum-dum.

En vista d'això, Alemanya haurà d'adoptar severes mides de defensa contra l'empleu d'aquests projectils contraris als convenis internacionals.

Munich. — Es confirma el triomf austriacs sobre'ls russos a Krasnach a kilòmetres de la frontera de Galitzia.

La derrota dels russos fou completa.

L'Agencia Stephani, de Roma, publica una nota, en la qual diu que les relacions entre Italia i Austria continuen essent excel·lents.

Aquesta nota ha produit immillorable impressió a Viena.

Amsterdam. — Les forces angleses concentrades a França, prop de San Quentin, han sofert un complet desastre.

Els seus restes es retiren cap a París. Foren en gran nombre els que quedaren presoners en poder dels alemanys.

L'ala esquerra de l'exèrcit alemany de l'Est, al mando del Krompintz, ha avançat ràpidament molt al Sur de la fortalesa d'Epinal empenyent a les forces franceses que's repleguen amb direcció a Dijon.

De Bilbao

Bilbao. — Als voltants del «Crédito de la Unión Minera» que no ha obert avui les seves portes, s'ha notat nombrós públic que acudía a treure els seus dipòsits.

Al Banc de Viscaya hi ha hagut importantes demandes de diner. Les operacions s'han efectuat amb tota normalitat.

A la Cambra de Comerç s'ha celebrat una reunió de representants de totes les forces vives per a tractar de la situació actual

S'ha nomenat una comissió formada per senadors, diputats a Corts, representants de la Cambra de Comerç i directors dels establiments bancaris locals, que ha marxat aquesta tarde a Madrid per a gestionar del Govern que es facilitin mèdis per a solucionar la situació.

La Cambra de Comerç se proposa dirigir una allocució a la provincia recomanant serenitat.

Es molt censurat el procedir d'alguns comptecorrentistes del «Crédito de la Unión Minera», que sense causa justificada retiraren grans quantitats provocant la situació actual.

S'han reunit els consells d'altres bancs locals, prenent acords tranquilitzadors que facin cessar immediatament aquesta alarma per a evitar la retirada d'imposicions de la Caixa d'Estalvis, que té una importancia extraordinaria per Bilbao. S'espera que donaràn un resultat satisfactori.

De Cádiz

Cádiz.—La Compañía gaditana Pinillos, Izquierdo y Cª ha ofert al Govern establir les línies de vapors que cregui convenient, principalment amb els Estats Units, per a portar cotó i altres primeres materies a les industries de Catalunya, a fi de que dites industries se gueixin funcionant, evitant-se aixís el paro forçós de milers d'obrers.

Ha salpat per a Buenos Aires el vapor «Cádiz», de dita Compañía.

Porta a bordo uns 900 passatgers, entre ells varis opulents argentins recent arribats de París.

Conten aquests que a la capital de França han sigut destruits hermosos edificis dels voltants que importen molts milions de francs.

Afegeixen que l'Isarlis està tan ple de dipòsits de bestiar.

Treuen l'impressió de que els alemanys començaràn el sitl de París dintre de la primera quinzena del mes que avui comença.

El creuer «Cataluña», amb l'almirall Vidal a bordo, segueix la seva vía per la costa de Rio de Oro amb l'objecte d'evitar que vagin a alguna de les ensenades de dita costa barcos bel·ligerants per a proveir-se de carbó.

El canoner «Lauria» que era a Fernando Póo, ha marxat cap a Canarias.

De Canarias

Las Palmas. — Sarpà el creuer italià «Calabria».

La miseria continúa aumentant al país. Hi hà gran excitació contra'ls acaparadors de farines, els qual han pujat els preus en un 50 per cent.

Procedent de Gran Canaria arribà el creuer anglès «Marmara» de 16,000 tonelades, monta 18 canons i porta 350 tripulants.

Al cap de poc tornà a sortir, tornant al port a la tarde.

El «Marmara» sembla ésser un vaixell de la Companyia Indian transformat en creuer.

De Gibraltar

Algeciras. — A Gibraltar cablegrafíen des de Londres que es preparen a la India anglesa 500.000 homes que desembarcaràn a Marsella per a unir-se als 250.000 que hi hà al teatre de les operacions.

Diuen també que prendrà el mando de les forces del ministre de la Guerra Lord Kitchener.

Informació internacional

(PER TELEGRAF)

D'origen alemany

La batalla d'Amiens

Amsterdam, 31, 9 nit. — Ahir hi hagué una formidable batalla prop de Amiens. Els aliats franco-anglesos foren completament derrotats, sufrint unes 40.000 baixes entre morts i ferits; fugiren a la desbandada sense oferir resistencia fins a Paris.

Russos derrotats

Amsterdam, 31. — Entre les tropes alemanyes i el segón exèrcit rús s'ha lliurat una batalla molt empenyada prop de Tannenberg. Tot l'exèrcit rús està completament desfet.

Les tropes alemanyes feren presoners als dos generalissims russos, gran nombre d'oficials de les divisions russes del 8, 13 i 15 còssos, i además 70.000 presoners. El primer i sisè exèrcits russos estàn fugint en direcció a Ostalenka, i el segón exèrcit rús, al comanament del general Nausch (?), prop de Tannenberg, ja no existeix.

D'origen francès

Les colonies alemanyes de l'Oceanía.

París, 1, 3'25 tarde.—Londres.—El governador de Nova Zelanda telegrafía que Apia, capital de la colonia alemanya de Samoa (Polinesia), es va rendir el dia 29 d'agost a la expedicionaria procedent de la Nova Zelanda.—Havas.

A l'Albania

París, 1, 4'58 tarde.—Valona.—Després d'haver-se arribat a un acord entre'ls insurgents mussulmans i la població, els insurrectes han entrat a Valona amistosament.

Reconegut el fracàs del príncep de Wied i el seu Govern, l'alcalde i els notables han près possessió de la ciutat en mig de manifestacions d'entusiasme.—Havas.

D'AQUESTA EDICIO

Els viticultors del Penedès

Com havíem anunciat va tenir lloc al Centre Agrícola de Vilafranca del Penedès una important i nombrosa reunió, en la qual eren representades totes les forces viticoles de la comarca i nombroses comissions de Tarragona, Vendrell i altres llocs.

El senyor Mata va exposar l'objecte de la reunió, concedint tot seguit la paraula al senyor Miquel i Cuscó, qui exposà a grans trets el problema que a la viticultura planteja l'actual conflagració europea, explicant sos antecedents i ses conseqüencies probables, i proposant a la consideració dels reunits les solucions que poden, si no evitar en absolut, aminorar les fatals conseqüencies de la fonda crisi que s'apropa.

El senyor Parellada de Naverán feu remarcar la necessitat de resoldre urgent i satisfactoriament el conflicte plantejat, per a lo qual va fer una crida a la bona voluntat i al patriotisme dels vinyaters, i acabà son parlament pregant an aquests que exposessin amb tota sinceritat llur opinió.

Les manifestacions dels senyors Miquel i Cuscó i Parellada foren rebudes amb vivissimes mostres d'aprovació i assentiment per part dels concurrents, alguns dels quals, entre ells els senyors Lleó, Rovirosa, Matheu i Mata, parlaren elogiant calurosament la feliç iniciativa d'aquells senyors, manifestant llur absoluta conformitat amb la idea exposada i fent afinades observacions per a contribuir al major èxit de la mateixa, després de lo qual s'acordà per unanimitat nomenar una comissió composta dels senyors don Salvador Mata, don Joap Parellada i don Joan Miquel i Cuscó per a que, amb urgencia, formuli un projecte, el qual serà portat a l'aprovació d'una magna assamblea vitícola que oportunament es convocarà.

De lo abans dit se desprèn la gran trascendencia que per a la classe vitícola tingué l'acte ralitzat a Vilafranca del Penedès.

El preu del blat

A Valladolid, el dia 30 d'agost, al mercat del Canal hi entraren 600 fanegues de blat a 49 rals fanega; al mercat de l'Arc 600 a 49'50.

Tendencia fluixa.

Les farines a 42 pessetes els 100 kilos de les més selectes; a 41 les bones i blanques, i a 40 les corrents.

A Medina del Campo hi entraren 2.000 fanegues de blat a 48 rals les 94 lliures.

Als demés mercats locals de Castella: a Nava del Rey a 48 i 49 rals les 94 lliures; a Peñafiel 300 fanegues a 49.

L'esperit de l'Anglaterra — «Si la guerra dura més de tres anys...»

Per totes les cantonades de Londres s'hi han fixat uns cartells invitant a tots els homes vàlids a allistar-se a l'exèrcit per anar a la guerra. I que indica l'estat d'esperit del Govern anglès a l'intervenir en la guerra actual és lo que diu el cartell en un de sos paragrafs:

«Els homes que s'allistin seràn comiadats desseguida que la guerra sigui acabada. SI LA GUERRA DURA MES DE TRES ANYS, a l'acabar l'any tercer els allistats podràn, si volen, entornar-se'n a llurs cases».

Això indica que'l Govern anglès considera probable la hipòtesi de que la guerra duri més de tres anys.

Visites al president de la Mancomunitat

Aquest matí han estat a visitar al president de la Mancomunitat senyor Frat de la Riba, el president de la Cambra de Comerç de Valls i una comissió de fabricants de paper de Tarragona per a exposar-li la situació econòmica en que's troben aquelles poblacions i adherir-se a les peticions que realisa la Junta Econòmica de la Mancomunitat.

El canvi

Segons comunicació del Col·legi de Corredors Reials el tipu del canvi avui és el mateix d'ahir.

La Junta Econòmica de la Mancomunitat

Demà, dijous, a la tarde, és reunirà la Junta econòmica de la Mancomunitat.

El sabre del nebot del Kaiser

Un soldat-ordenança ha anat a Saint Ouen, carrer Montmartre, a portar a madame Georges Goe Ghebeur, el marit de la qual, mobilitzat, és tinent de cacadors, el sabre, el cinturó i el casc del tinent de cuiracers Schwerin, nebot del Kaiser, que son marit va fer presoner, com ja han dit els diaris.

El casc és de plata, de forma molt elegant, rematat per una punta de coure daurat. Malgrat els ornaments de plata macissa que'l decoren al davant i a les carrilleres, és molt lleuger.

El cinturó és de fil d'argent teixit. El sabre, adaptat al model reglamentari de la cavallería alemanya, té el puny daurat. La fulla és gruixuda i damasquinada. A la una cara hi hà, gravats buidats, figurats atributs militars: banderes, sabres i llances entrecreuades, etc. Aquests ornaments són rematats pel monograma del Kaiser «W», coronat i florejat.

A l'altra cara hi hà en tota sa llargada, gravada amb lletres gòtiques, una inscripció que recorda que aquesta arma és un present de l'Emperador a son nebot el comte Schwerin que la portava i l'ha rendida al tinent francès que'l va fer presoner.

Heu-s-aquí el text: «Ehrenpeis für herviragende Schickteistungen 1910», de la primera lima; «Des Lientnant Gr. v. Schhwerin ins Kurassier-Regiment von Seydlitz (Magdebourgischy)».

La fulla és molt afilada, està cuberta de taques de sang i la punta és doblegada.

De Madrid

(PER TELEFON)

Costa bloquejada

Madrid, 2, 10 matí.

La «Gaceta» anuncia que el Japó ha establert el bloqueig en tota la costa de Kiao-Tao.

Parla un exministre

Interrogat l'ex-ministre senyor Salazar sobre l'actual situació internacional i la conducta d'Espanya en relació amb el coinflicte, no sols va mostrar la seva conformitat amb la neutralitat declarada, sinó que, al seu judici, no podía, ni devía nostra nació adoptar altra norma de conducta en les actuals circumstancies.

Un avis

Algeciras.—La «Gaceta Oficial» del Govern de Gibraltar publica un avis per a que les reclamacions que's facin sobre barcos alemanys i austriacs apresats pels anglesos es dirigeixin al fiscal de les colonies de Gibraltar.

De San Sebastián

San Sebastián.—El ministre d'Estat ha dit que l'havien visitat l'embaixador de França i el ministre de Bèlgica i que no tenía noticies de la guerra.

Contestant a preguntes que li varen fer manifestà que rès sabia que revelés el propòsit del Govern francès de trasladar la seva residencia oficial a Burdeus.

L'embaixador de Anglaterra ha visitat les redaccions dels periòdics locals per a desmentir els rumors de pau i el propòsit de la Gran Bretanya de no enviar més soldats al camp de operacions.

També ha desmentit la noticia que ha circulat d'haver sigut fet presoner l'Estat Major de l'exèrcit expedicionari anglès.

Per les actuals circumstancies ha sigut suspés el concurs de tir nacional anunciat per aquest mes.

A Irún han arribat 102 repatriats, havent sortit cap als seus pobles 93.

En la embaixada anglesa s'ha facilitat una extensa nota que's relaciona amb l'últim combat naval a Heligoland.

En síntesi ve a encomiar les condicions dels creuers lleugers que hi varen pendre part, del tipu «Aretusa», que és el que va resultar amb averies dels anglesos.

Al final diu que és inexacte que hagi sigut destruit cap dels «dreatnougths» anglesos, que ni tansols han entrat en combat, i se ratifica en el contingut de la nota anterior.

També ha dit el ministre d'Estat, referint-se a la inauguració de l'Audiencia de Tetuán, que la cerimonia ha resultat solemne, assistint-hi el general Milans del Bosch i representants civils i militars.

S'han llegit alguns treballs i discursos, un d'ells del visir, dedicant frases encomiàstiques al Rei i a la justicia espanyola.

Han assistit a l'acte els cònsuls de França i Espanya, que cessen en el seu càrrec en la part que els substitueix l'Audiencia.

El Banc d'Espanya

Madrid 2, 2 tarde.

El Consell de Govern del Banc d'Espanya ha acordat reduir al 5 per 100 l'interés de les operacions de descompte.

Obres públiques

En Obres públiques se concedeix a l'Ajuntament de Sant Esteve (Barcelona) un avenç de 2.800 ptes. per a construir el camí veinal de Sant Feliu de Rasó a Sant Llorenç Savall.

—Ha arribat a coneixement del director d'Obres públiques que un agent de negocis ha enviat una circular als Ajuntaments interessats en els camins veinals, oferint-se a gestionar la resolució dels expressats camins.

El director d'Obres públiques ha dit que no existeix cap defecte per admissió de les proposicions presentades al referit concurs en sollicitut de camins veinals que publicà la «Gaceta» i per tant tots els Ajuntaments interessats en els mateixos poden acudir en contra del firmant de la circular.

El personal agè a l'administració pública, ni ara ni mai, intervé en la confecció dels expedients, i, ni directa ni indirectament, en sa resolució.

La circular s'ha passat a l'assessoria jurídica del ministeri, per a que informi sobre la procedencia d'enviar aquella als tribunals de justicia.

Lo que diu en Dato

En la conversa que aquest migdia ha mantingut el president del Consell amb els periodistes no hi hà realment rès d'interés.

—A les deu—ha dit—he despatxat amb el Rei a Palau i ha arribat el capità general de Madrid per a cumplimentar al monarca.

Els ministres de Guerra i Marina han dut firma.

Demà se celebrarà Consell a Palau, a les 10'30 del matí.

He conferenciat amb el ministre d'Estat, qui no tenía noves noticies de la guerra.

Aquí he rebut una nombrosa comissió de representants de Bilbao que han vingut a parlar-me d'interessos que, no obstant ésser locals, afecten a interessos generals, com són la paralisació de les mines i altres industries de Vizcaya.

A Palau

Madrid, 2, 4'15 tarde.

El president del Consell ha estat al Palau conversant amb el Rei dos de les quatre fins a un quart de cinc.

No's té noticia de lo que hagin pogut tractar en aquesta conferencia.

Unicament se sab que'l Rei no ha demanat l'automòbil de servei per a sortir de passeig segons costum.

S'ignora lo que passa.

Sobre la neutralitat

«El Liberal» en son article de fondo reprodueix part del que publicà anit «El Mundo» firmat pel senyor Roig i Bergada, tributant-li elogis.

«El País» publica un article de son director, senyor Castrovido, en el qual s'ocupa de la neutralitat d'Espanya i contestant a les afirmacions fetes pel senyor Lerroux de que no podem ser neutrals, diu:

Si no podem ser neutrals, perqué ens lliguen pactes, convenis o compromisos amb Anglaterra, ¿a què discutir la conveniencia o els perjudicis de la neutralitat?

Si existeixen aquests pactes que amb Anglaterra ens lliguen no poden trencar-se, atribuint-se a la facultat el seu cumpliment. No hi cap altra cosa. Es podrà renegar dels tractats secrets; però a gust o disgust s'hauràn de cumplir.

El país podrà exigir responsabilitat als que'l lligaren, però ¿existeix algun convení o compromsí que'ns impideixi ser neutrals en la guerra que Anglaterra ha declarat a Alemanya?

Les paraules i els escrits dels senyors Maura (Antoni i Gabriel) i de González Hontoria demostren tan sols la existencia de compromisos respecte del Marroc i statu-quo del Mediterrani, però de cap manera proven que Espanya estigui aliada amb Anglaterra.

¿Seríem neutrals, hauríem passat un més de neutralitat si Anglaterra pogués exigir-nos el cumpliment d'un tractat de aliança?

¿Van a exigir alguns espanyols lo que les parts contractants no poden demandar?

En aquestes circumstancies tota prudencia és poca.

En Lerroux es declara partidari de que Espanya proclami oficial i públicament sa simpatía per la causa que representa França, i com aquesta declaració sería una manifestació sense contingut, un amor platònic, una adhesió ridícula, en Lerroux afegeix quelcom perillós.

en Lerroux afegeix quelcom perillós a aquest desig.

Més informació internacional

(PER TELEGRAF)

D'origen francès

La situació. - Segueix l'avenç dels alemanys

París, 1, 11'59 nit. — La nota oficiosa facilitada a les 11 d'aquesta nit pel ministeri de la guerra diu lo següent:

A la nostra ala esquerra, a causa de la continuació del moviment envoltant dels alemanys i amb l'objecte de no acceptar una acció decisiva que hauría pogut ser entaulada en males condicions, les tropes franceses s'han replegat part cap al Sud i part cap al Sud Oest.

L'acció entaulada a la regió de Rethel ha permès a les forces franceses contenir momentaniament a l'enemic.

Al centre, a la dreta, al Woelre, a la Lorena i als Vosgos la situació no ha canviat. — Havas.

La guerra aeria

París, 2, 12'15 matinada. — S'ha organitzat una esquadreta d'aeroplants blindats i proveits d'ametralladores amb l'objecte de perseguir als aeroplans alemanys que volin sobre París. — Havas.

Noticies oficials belgues

París, 2, 12'55 matinada.—Anvers. (Oficial).—La situació és estacionaria a Bèlgica.

Els alemanys han evacuat Aerschof.

Les comunicacions ferroviaries han quedat restablertes en gran part del país.

Malines fou bombejada ahir durant una hora, malgrat no haver-hi cap soldat. Se tracta, doncs, d'un nou atentat contra la població civil.

Ha sortit cap a Londres i als Estats Units la missió belga que va a protestar contra la violació de la neutralitat de Bèlgica pels alemanys.—Havas.

Els alemanys a Bèlgica

París, 2, 1'59 matinada.—Ostende.—Els refugiats refereixen que 10,000 alemanys acampaven a Aerschof, amb cavalleria i artilleria.

El divendres els alemanys varen fer un raid fins a Weestmeerberk, que saquejaren, portant 244 homes a Aerschof.

També varen agafar 200 homes a Boischof i canonejaren Heystopdenberg.

A Herselt els alemanys mataren set paisans. Varen detenir-ne 28 i en fusellaren ún que's negava a entregar-los comestibles.

Al tornar a Aerschof varen calar foc a tres cases.

Els alemanys han enviat al seu país a molts homes detinguts en pobles belgues per a emplear-los en les feines agrícoles.

A Aerschof han reunit el botí arreplegat en varies poblacions belgues i l'han expedit a Alemanya.—Havas.

Preparant una protesta

París, 2, 2'30 matinada.—El comitè americà constituit per l'embaixador dels Estats Units ha demanat a M. Millerand proves de que les bombes tirades sobre París proveuen d'un aeroplà alemany.

M. Millerand ha comunicat tot l'expedient a l'embaixador dels Estats Units, qui ha decidit enviar al seu Govern un informe sobre aquests procediments de guerra que no sols són notes contra la humanitat, sinó una violació absoluta del Conveni de La Haya firmat per Alemanya.

El comitè ha acordat demanar al Govern nort-americà que, restant fidel a la seva declaració de neutralitat, protesti enèrgicament prop del Govern alemany contra aquests procediments.—Havas.

Evacuació

París, 2, 8 matí.—«Le Petit Parisien» publica un despatx de Anvers dient que alguns trens alemanys s'han endut més tropes cap a l'Est.

Cada dia s'accentua l'evacuació del territori belga. Des de Turnhonta-Courrai, seguint per la línia de Moll, Malinas, Termonde i Audenarde, tot el país està lliure de alemanys.—Havas.

Voladura d'un vaixell

París, 2, 8'10 matí.—«L'Excelsior», en un despatx de Londres, diu que el navili «Gerda» ha topat amb una mina al golf de Langeland (Dinamarca) i ha volat.

La dotació s'ha salvat.—Havas.

Petrogrado

París, 2, 12'15 tarde.—Sant Petersburg.—El Tzar ha decidit que la capital de Russia es dominarà en lo successiu «Petrogrado».

El sentiment popular ha acullit amb entusiasme aquesta modificació, perque el nom de Petersburg, que és de terminología germànica, era desagradable en les circumstancies actuals.—Havas.

El «Goeben» i el «Breslau»

París, 2, 12'20 tarde.—Un despatx de Odesa diu que'ls navilis alemanys «Goeben» i «Breslau», que's digué havien sigut adquirits per Turquía, han tornat a embarcar part dels seus equipatges alemanys i han embarcat gran quantitat de municions, entre elles 300 granades.—Havas.

Un «Zeppelin» a Anvers

París, 2, 12'25 tarde.—Anvers.— Un «Zeppelin», que va volar la nit passada sobre Anvers, fou descobert pels projectors iluminosos.—Havas.

Cultura

L'estudi que en el Museu de Sabadell han fet importants personalitats de Catalunya, comença a donar fruit i a proclamar la importancia de les excavacions i treballes que en la serra de la Salut i en la rodalía d'aquella ciutat s'han realitzat. Es ben de doldre la manca d'entusiasme que's nota per la explotació de dites excavacions, on per escassetat de medis materials s'estrella la bona voluntat de sos directors i de les persones que formen la «Junta d'excavacions».

Les autoritzades opinions dels doctes en la materia de que's tracta podràn contribuir a desgelar la indiferencia i a despertar els entusiasmes de tots; per aquest motiu ens ha estat ben grata la lectura d'una carta que l'illustrat enginyer de mines En Lluis Mariàn Vidal, ha dirigit amb data 18 del corrent, a En Joan Vila i Cinca, director de l'esmentat Museu, de la qual n'extractem lo següent:

«L'estudi que ha fet el director del «Museum de París» de les dues peces dentaries de Sabadell, de les quals li vaig enviar fotografies, ha confirmat lo que li vaig indicar a vosté quan les vaig veure i en varem treure motllos en guix.

El caixal plé de mamelons, és el darrer molar, probablement de la barra de baix, d'un «Mastodón longirostris».

L'ullal és d'un (Rhinoceros) «Acerathérium incisium», que sol acompanyar al «Mastodón longirostris» en els terrenys miocènics. Tinc la satisfacció de que aquesta especie de Rhinoceros no havía encara sigut trobada a Espanya.»

A propòsit d'aquesta troballa, el senyor Vidal enviarà a l'Institut d'Estudis Catalans una nota important.

Per l'elecció del nou Papa

Funerals

Demà, al matí, a les nou, se celebraràn a la iglesia dels Escolapis solemnes funerals per l'ánima del Papa difunt Pius X.

Avui se n'han celebrat a Sant Josep de la Montanya.

(PER TELEGRAF)

Esperant la elecció del Papa.

París, 1, 2'20 tarde. — Roma. — Els cardenals del Cònclave han assistit aquest matí a una missa celebrada pel cardenal Agliardi.

Després han combregat i seguidament han entrat en el Cònclave.

S'assegura que avui s'efectuaràn dos escrutinis: el primer acabarà a les onze del matí i el segón a les 5'30 de la tarde.

A la Plaça de Sant Pere hi hà una gran gentada, mirant la xemeneia de la capella Sixtina d'aon sortirà la fumerola que ha d'indicar la terminació de l'escrutini en l'elecció pontificia. — Havas.

Sense resultat

París, 1, 7'50 nit. — Roma. — La segona «fumata» ha sortit a les 11'45 del matí de la xemeneia de la Capella Sixtina.

Se suposa que hi ha hagut aquest matí dues votacions sense resultat. — Havas.

El Cónclave.-Conjetures

París, 2, 12'55 matinada.—Roma.—Ha sortit una nova «fumata» de la xamaneia de la Capella Sixtina.

Alguns milers de persones estacionades a la Plaça de Sant Pere, creient que allò era la senyal de que ja havía sigut elegit el Papa, han penetrat a la Basílica amb l'objecte d'assistir a la proclamació del nou Pontifex, però la seva esperança ha quedat defraudada.

El «Giornale d'Italia» acull el rumor de que'l cardenal Maffi és el que ha obtingut major número de vots.

La divisió dels vots entre altres candidatures, permet varies hipotesis, entre elles el fracàs de la candidatura del cardenal Maffi.

Es diu que'ls cardenals Billot, Della Volpe, Gaggiano, Lorenzelli, Merry del Val i Delai han combatut la candidatura del cardenal Maffi.—Havas.

Esperant

París, 2, 2'25 tarde. — Roma. —Aquest matí hi ha hagut dues «sfumatas», indicant que s'han efectuat altres dos escrutinis sense resultat.

A la Plaça de Sant Pere segueix aplegada una gran gentada.—Havas.

Polítiques

Varies

—Amb l'exprés d'ahir varen marxar a Madrid el general Lafuente, don Carles Muntadas i don Joan Pich.

COLEGI DE SANT JORDI

Fundat l'any 1898 per

En Francisco Flos i Calcat

Educació integral d'acord amb els principis pedagògics més moderns que millor desenvolupen la intel·ligencia del noi sens fadigar-la ni entorpir-la. — Espaiosa terraça-jardí per a jocs instructius. — ESPECIAL DE PARVULS.

Obertura el 15 de setembre

Lauria, 45, i Passatge Permanyer

La Mancomunitat

Reunió del Consell

A la una de la tarde ha acabat la reunió del Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya.

Segons referencies donades als periodistes el Consell s'ha enterat de varies comunicacions rebudes, despatxant diversos assumptes de trànsit.

També s'ha fet l'estudi de varies delegacions noves a demanar i s'ha tractat de la manera de constituir i de celebrar les reunions les Juntes comarcals que han d'entendre en la formació del plan general de carreteres i camins veinals de la Mancomunitat.

MES TELEGRAMES I TELEFONEMES DE "LA VEU DE CATALUNYA"

(PER TELEFON)

El Rei

Madrid, 2, 12'30 matí.

El Rei, acompanyat del marqués de Viana, ha marxat aquesta tarde al Pardo, a les cinc, per a veure l'estat en que's troben les obres de la colonia de cases barates per als obrers del reial patrimoni.

Lo de Salamanca

Salamanca. — Els rumors circulats de haver-se acordat la supresió de les Facultats de Medecina i Ciencies d'aquesta Universitat ha produit gran excitació.

L'Ajuntament s'ha constituit en sessió permanent, havent telegrafiat al ministre d'Instrucció demanant-li la confirmació o rectificació de la noticia.

La premsa del matí, i molt principalment «El Adelanto», sense tenir en compte les actuals circumstancies, amenaça amb mides de violencia a la capital salmantina en defensa d'interessos particulars.

S'ha redactat una exposició al Govern protestant de la destitució del Rector de la Universitat, senyor Unamuno.

Tot això ha sigut una falsa alarma no se sab per qui preparada.

El governador civil acaba de celebrar una conferencia telefònica amb el Director de primera ensenyança, desmentint d'una manera categórica els rumors circulars.

La «Gaceta»

Madrid, 2, 10 matí.

La «Gaceta» publica:

Reial ordre admetent la dimissió del càrrec de governador civil de Vizcaya a don Josep Pascual de Poví.

Altra nomenant governador civil de Vizcaya a don Rufí Cano, que desempenyava igual càrrec a Ciudad-Real.

Idem idem de Ciudad-Real a D. Alfons Rodríguez i Rodríguez.

De Instrucció.—Reials decrets relatius a la organisació de les Escoles Normals i a la reforma de la Escola d'estudis superiors del magisteri.

Gracia i Justicia.—Reial ordre relativa a la provisió de oficials primers de sala d'Audiencies provincials.

Hisenda.—Altra resolent l'expedient promogut per la Direcció règia de pòsits sol·licitant, en general, per a tots els d'Espanya, excepció de l'impost que grava els béns de les persones jurídiques.

Instrucció.—Altra declarant que la denominació que correspòn als professors de Taquigrafía i Mecanografía i Dibuix i Caligrafía de les Escoles de Comerç, és la de professors especials.

Foment.—Reial ordre nomenant una comissió per a que en el plaç de tres mesos redacti un projecte de reglament definitiu i general de les Borses de Comerç.

Altra dictant regles a l'objecte de facilitar ràpidament treball que contribueixi a aliviar la gravetat de l'actual crisi, a més de la urgencia d'atendre la més prompta reparació de les carreteres que estiguin en mal estat.

Disposant que per la quefatura de Obres públiques es procedeixi amb tota urgencia a formular i remetre els projectes de reparació de carreteres.

Manifestant als ajuntaments interessats en els camins veinals sol·licitats en el concurs del 25 de maig que hagin sigut sorpresos per una agencia de negocis que ha enviat una circular als esmentats ajuntaments, poden acudir en contra del firmant de la circular.

D'Hisenda

La recaudació de Hisenda durant el mes d'agost acusa una baixa de un milió de pessetes pròximament.

Firma de Guerra

Madrid, 2, 4'15 tarde.

El Rei ha firmat els següents decrets de Gracia:

Concedint l'empleu de capità als primers tinents d'infantería don Manuel Asencio Cabanilles i don Eusebi Alluè Salvador, per son distingit comportament i rellevants mèrits que contragueren en les descobertes fetes en el reducte de Isarduy i en el de Arapiles (Tetuàn) el 19 de juliol i 3 d'agost del corrent any, respectivament, morint gloriosament.

Idem la gran creu de María Cristina com a permuta dels seus actuals empleus que obtingueren per serveis de campanya prestats des del 25 de juny a fi desembre de 1913 als comandants d'enginyers don Miquel García de las Heras i don Carles Bernal García, capità d'infantería don Manuel Aranjo Soler i primers tinents de la mateixa arma don Gregori Jorge Gago i don Bernardí Gonzalez Ruis, aquest darrer de la escala de reserva.

Necrología

Ha pujat al cel la xamosa nena Montserrat Casanovas Carnicer, deixant en l'afliccció que és de suposar als seus pares, germans, avis i demés parents, de tots els quals era l'encant i l'alegria, tenint además fundades en ella ben falagueres esperances que la implacable mort ha vingut a desvaneixer.

Des del cel està ja sens dupte pregant per ells, lo qual deu servir-los de grat consol en la seva pena, a la qual ens associem, desitjant-los cristiana resignació.

ULTIMA HORA

EDICIO DEL VESPRE: 2.ON TIRATGE

Diputació

—Ha estat a visitar al senyor Prat de la Riba el senador don Emili Junoy.

Aquesta tarde ha estat a l'alcaldía una comissió de Gremis d'ultramarins i de restaurants i cafès de primera i de segona, acompanyada de don Jaume Trabal.

Aquesta comissió ha entregat una instancia demanant que en els presupostos vinents, la quota total de consums de la cervesa i el gas—mclosos la quota del tresor i recàrrecs autoritzats—no passi del 25 per 100 del preu ing de dits articles en la localitat.

Un agent de la Tabacalera ha fet un registre al carrer del Baluart i ha decomisat 450 puros havanos.

L'Estat atmosfèric d'Europa del 2 de setembre, comunicat per la Societat Astronómica de Barcelona, segons els telegrames rebuts de l'Observatori Central Meteorològic:

Sols hi hà datos meteorològics de França, Portugal, Espanya i Azores, podent deduir per ells la proximitat d'un centre de pertorbació pel S. de l'Atlàntic.

Tot Europa sembla probable estigui cuberta per una zona d'altes pressions.

Baixa el barómetre a França. Tràngol a Gibraltar.

Més del conflicte europeu

(PER TELEFON)

Comunicacions marítimes

Madrid, 2, 5'15 tarde.

El Govern s'ocupa en preparar el concurs per a establir el servei de comunicacions marítimes entre Anglaterra i Espanya no sols per a la conducció del correu, sinó per a facilitar les transaccions mercantils la paralisació de les quals perjudica a importants industries.

En Romanones

Diu «La Correspondencia de España»:

El senyor comte de Romanones, que's troba novament a Madrid, ha consultat sobre la situació internacional a quasi totes les personalitats del seu partit.

Com resultat d'aquest canvi d'impressions, el quefe del partit liberal té el convenciment de que la neutralitat i rès més que la neutralitat és l'actitut que en el moment present convé a Espanya.

El comte de Romanones ha negat a varis amics que hagi parlat amb el senyor Lerroux abans de sortir aquest cap a París, afegint que ignorava per complet els propòsits d'aquests a l'empendre tan original viatge.

Una petició

La Cambra de Comerç d'Espanya a Londres ha dirigit al governador del Banc d'Espanya una carta en que sollicita per a evitar les greus conseqüencies de la falta de canvis entre els dos països:

«Primer. Que's serveixi disposar que l'agencia del Banc en aquesta ciutat de Londres s'encarregui immediatament del servei de cobro i pagaments de totes les places d'Espanya, sense excepció, per compte dels Bancs o comerciants que aquí ho sol·licitin.

Segón. Que d'igual manera tingui la bondat d'ordenar que la dita agencia comuniqui directament els encàrrecs a les demés oficines espanyoles, sense necessitat de trametre'ls per aquesta central, amb l'objecte d'estalviar dilacions perjudicials.

Deu guardi a vostè molts anys.—Londres, 19 d'agost de 1914.—Firmen Josep Reure, com president, i 40 representants d'altres tantes companyies i entitats».

Regionalisme i Federalisme

PER

LLUÍS DURÁN I VENTOSA

Venda a Barcelona:
A les principals llibreries

Venda per a fóra:
Llibreria F. Puig; Pl. Nova,

NOTICIES
DE BARCELONA

Els moços d'Esquadra de Sant Cugat comuniquen haver-se calat foc al domicili de Joan Torné. No va produir grans danys, però un fill del amo, de pocs anys, corregué greu perill de morir, havent sigut tret amb un comensament d'asfixia.

—Els de Suria han desarmat i denunciat a un caçador furtiu.

—Els de Sant Feliu de Codines han detingut a un subjecte que mogué un gran escàndol a la via pública, havent-li ocupat un disforme ganivet.

CARDIODINAMO
Per a les afeccions del cor.

Un comerciant d'ultramarins de la Ronda de Sant Pere ha fet agafar per un municipal a un minyó de 19 anys, que havía tingut de dependent, i al qui acusa d'haver falsificat el segell de la casa i haver confeccionat una comanda de mercaderies, jogrant que a la cooperativa del gremi li entreguessin ampolles de xampany, llaunes de sardines i formatges.

- Dilluns ganga en olles
El Aluminio, Rda. St. Antoni, 68

Al carrer den Miquel Angel (Sans) hi viuen unes famílies que fa temps estàn enemistades.

Aquesta nit, dues dònes començaren a tirar-se indirectes, que aviat es convertiren en esgarrapades sumament directes. Se n'enteraren altres i a poc hi havía allí sis dònes i tres homes—un manyà, un paleta i un fuster, els tres rams de construcció—embolicats en una batusa tan formidable que hauría causat l'admiració dels tàctics alemanys.

Resultaren tantes baixes com combatents, de manera que al dispensari, convertit en ambulancia, hi hagué algunes hores de feina.

—La casa A. Valentí, fábrica de joiería i platería, situada als carrers Alt de Sant Pere, 13 i 15, i Cameros, 2 (devant l'Orfeó Català), participa a sos clients i al públic en general, que molt aviat exposarà en sos aparadors nous models adquirits en son recent viatge a París, d'on va haver de regressar per impedir-li les actuals circumstancies continuar ses acostumades visites a la capital d'altres nacions, amb el fi d'enterarse de les últimes creacions dintre de la seva industria.

A les dues de la matinada, passava una noctàmbula pel carrer de Sant Ramón, quan se li acostà un minyó i sense badar boca li clavà unes quantes ganivetades ferint-la al pit i a la esquena.

Una parella de seguretat detingué a l'agressor, que té 20 anys, és sabater, i sembla que's volgué revenjar de desdenys amorosos.

Un vigilant del carrer de Recaredo sorprengué i agafà a dos homes un dels quals havía saltat dintre la fábrica den Juncadella mentres l'altre feia l'aguait a la part del camí vell de Valencia, no havent tingut temps de fer cap malifeta.

Els xiroots que treballen a un forn de vidre prop del carrer den Badal i la vía ferria (Sans), tenen la mala costum de fer cops de pedres.

De resultes de tan reprobable diversió un guarda de consums, Francisco Mumé, rebé una seria ferida al front.

Un dels apedregadors fou agafat per un municipal.

—A fora els mobles de Mèdula Estrangers; al Passeig de Gracia, 115.

La banda municipal, situada a la plaça de la catalana del Pare, tocarà, des de les quatre de la tarde, les peces següents:

«Beziers», pasa-calle, Novi.
«Copelia», fantasía, Delibes.
«Tannhäuser», marxa, Wagner.
«Polonesa», núm. 4, Chopin.
«Au revoir», valsos, Walteufel.

En la última sessió celebrada per la Junta de Govern de la Federació provincial de la Propietat Urbana i rústica, entre altres assumptes, es prengueren els següents acords:

Fer constar un vot de gracies a favor dels senyors Canes, Torelló, Coma i Bartolí per l'interés que han tingut en el desenrotllo de la Federació.

Que per als efectes de coadjuvar a l'Administració, es fici extensiu el servei que ve prestant-se per a facilitar les operacions de comprovació de finques del Registre fiscal als propietaris de Badalona.

Apoiar la campanya empresa pels propietaris del carrer de Balmes per a conseguir l'obertura d'aquella important vía, procurant que aquesta es realisi amb la alineació aprovada fa temps per l'Ajuntament.

A dos quarts de cinc d'aquesta tarde ha près possessió del seu càrrec el nou tenor de la Seu Basílica don Salvador Guillem.

Li ha donat possessió el canonge doctor Brugueras.

L'habilitat dels mestres nacionals del partit de Barcelona pagarà els havers d'agost i el tercer trimestre de material diumenge el dijous i divendres, de dotze a una i de cinc a set, en el local de costum.

Aquest matí s'ha celebrat Sínode al Palau Episcopal per a la renovació de llicencies.

El tribunal ha estat format pel canonge doctor Sánchez, el párroco de Sant Just i el catedràtic del Seminari doctor Carbó.

La Junta gestora de l'Assamblea de Industrials i Comerciants de Guipúzcoa ha remés al Foment del Treball Nacional un ofici relacionat amb l'Assamblea Nacional d'Industrials i Comerciants que devía celebrar-se ahir a Madrid, en la que exposen, entre altres coses, haver-se suspés la reunió per no haver rebut adhesions en número suficient per a que aquella representés la quasi totalitat dels interessos industrials i mercantils de la Nació.

Catalunya—diu—per son orgue de la Mancomunidad, i Viscaya i Santander per medi de les Cambres de Comerç i directors dels Bancs locals, han gestionat del Govern i obtingut, segons sembla, amb èxit, solucions per als problemes que especialment els afecten, i sa ausencia i la d'altres regions de la Assamblea, restaría an aquesta el caràcter nacional que devía ostentar.

Per altra part, ha semblat oportú conèixer l'alcanç exacte dels problemes plantejats per aquelles entitats i resolts pel Govern, per a sol·licitar sa extensió en la mida que sa semblança ho permeti als que's presentin a les classes industrials i comercials de les demés regions espanyoles.

La Cambra de Comerç i Navegació rebé ahir tarde el següent telegrama del ministre d'Estat:

«San Sebastián, 1. 12'30.—El ministro de España en la República Argentina me telegrafía que los técnicos que fueron a dicha nación para tratar del asunto de los vinos fluorados han convenido con las oficinas químicas de allá una solución muy favorable que seguramente será aprobada por el Gobierno argentino, para lo que hace gestiones dicho ministro.—Lema».

La Cambra de Comerç donà les gracies al ministre.

El Consell Regional de la Unió de Viticultors de Catalunya celebrà reunió el dimars últim, presidint-la don Francisco Santacana.

S'acordà accedir a una petició de l'enginyer director tècnic de la Exposició d'Industries elèctriques, senyor Rubió, a qual efecte serà dirigida una circular als delegats locals, sol·licitant dels mateixos determinats datos.

Canviades impressions respecte les trascendentals consequencies que per a la viticultura pugui tenir la situació creada pel conflicte europeu i esboçat un plan encaminat a prevenir-les i evitar-les, s'acordà celebrar una reunió extraordinaria el dilluns vinent, a fi d'acordar lo més procedent a les mides que en definitiva deguin adoptar-se.

Amb l'objecte d'anar ultimant detalls per a la celebració de l'acte en honor del professor de teixits don Ramón Batlle i Ribas, es reuniren els delegats de les entitats industrials adherides, baix la presidencia de don Santiago de Riba, en el Foment del Treball Nacional.

Com ja s'indicà, dit acte consistirà en la col·locació d'una lápida artística al carrer en que l'Ajuntament acordà venerar el nom del patrici.

Es fixà tot el mes de setembre per a tancar la sotscripció oberta per a costejar dita lápida.

Relació dels objectes trobats en els cotxes de «Los Tranvías de Barcelona, Sociedad Anónima», «Compañía General de Tranvías» i «Tranvías de Barcelona a San Andrés y Extensiones» durant el mes d'agost últim, els que's troben en l'Oficina corresponent a disposició de les persones que acreditin tenir dret sobre ells:

Vint paraigues, quinze vanos, dotze moneders, quatre sombrilles, quatre bastons, dos llibres, dos mocadors, un enformador, una pilota, una cigarrera, un «dije», un metre (mida), una cistella, una americana, un rellotge, un boà de ploma, una cartera de butxaca, un parell de guants, un guarda-pols, una gorra, una quantitat en metàlic, un aparell per a irrigacions, un rotllo de paper, una bossa de tela, un paquet contenint coltis, un paquet contenint mostres, un paquet contenint sals, un paquet contenint cotó, una botella amb vi, una caixa amb llapiderès, una caixa contenint aparells ortopèdics, una caixa contenint paper i sobres i un cistell contenint un llibre.

EL BARATO
Tota la setmana
Venda de retalls de
Llanes i Sedes
Tots porten preu marcat.
S'han rebut grans remeses de
TEIXITS FINS
simoisa verda de
PRAT CAROL
Unica casa a Espanya que'l ven constantment a 90 céntims metre.
PREU FIXE

Municipi

La comissió de Cementiris necessita adquirir grava petita i sorra gruixuda amb destí a les vies dels Cementiris d'aquesta ciutat. Al Negociat facilitaràn detalls.

La comissió d'Ensanxe ha acordat: insistir en l'apertura del carrer de Tarragona, entre'ls d'Aragó i Valencia, i la del carrer de Sant Nicolau, entre'ls de Tarragona i Bejar, acceptant les cessions gratuites de terres viables que han ofert els senyors don Lluis Ferrer, donya Lluisa Rabell de Patxot i el comte de Torruella de Montgrí.

S'accepta igualment la cessió gratuita de terres formulada per don Ramón Girona com usufructuari temporal i en qualitat de mandatari de don Joaquim Tena, propietari del solar afectat per l'apertura del carrer de Sant Nicolau.

També s'accepta, per fi, la cessió gratuita que formulà donya Antonia Puget Vda. de Forasté de tot el terreny vial de sa propietat que té al carrer de Tarragona, entre Aragó i Valencia, mentres que com a compensació s'urbanisi dita part de carrer, practicant desseguida l'Ajuntament les obres convenients.

L'alcalde ha reiterat les ordres que té donades a la guardia municipal per a que vigilin amb escrupulositat que'ls cotxes que portin algún cadavre o malalt infecciós, no tornin a prestar servei sense ésser desinfectats; conminant a'ls guardies amb deixar-los cessants a la primera infracció de dita ordre.

Vàris venedors ambulants del mercat del Pervenir han dirigit una instancia a l'Ajuntament suplicant que's deixi sense efecte la disposició del tinent alcalde del districte VI prohibint la venda en els llocs dels voltants del mercat i que se'ls consideri per igual que als venedors amb lloc fixe.

La societat «Unió de venedors de peix» ha dirigit una instancia a la comissió d'Hisenda acompanyant unes bases per a la venda de dit article en el mercat central, i interessant siguin unides al vigent Reglament.

El tinent alcalde del districte VI ha interessat de la comissió d'Hisenda la numeració dels llocs del mercat del Pervenir i el tinent del districte II la instal·lació d'una nova bascula al mercat de Santa Caterina per no reunir la que hi hà condicions de seguretat.

Els propietaris del carrer de Culebra (Gracia) han demanat que sigui empedrada aquella vía, oferint contribuir a dita millora abonant l'import de los aceres.

S'ha dirigit una instancia a l'Ajuntament que's deixi sense efecte l'acord de 30 de juny últim pel que s'aprovaren les alineacions d'alineamiment de la Travessera i enllaç amb el carrer de Comas i plaça del Remei (Les Corts).

COMUNICATS

La Estátua den Rafel de Casanova

Ha vingut a coneixement nostre que alguns industrials anònims poc escrupulosos han posat a la venda, aquests dies, reproduccions de diferents tamanys i preus de l'estatua del gloriós darrer Conceller en Cap de Barcelona En Rafel de Casanova, existent al Saló de Sant Joan de la nostra ciutat.

Aquesta estatua és obra del difunt escultor En Rossend Nobas i Ballvé.

Les esmentades reproduccions, d'una execució deficientíssima, són veritables falsificacions de les reproduccions artístiques que fa la nostra casa. Però és el cas, que aquesta falsificació anònima constitueix un veritable atentat contra la Llei de propietat intellectual i artística, ja que per escriptura otorgada davant del notari d'aquesta ciutat don Pere Arnau i Ribas, en 1901, els hereus del senyor Nobas varen vendre i traspassar a la casa «Hoyos, Esteva y C.ª», tots els drets de reproducció per qualsevol procediment que siga, així com els drets d'exposició, venda i encara tots aquells que la Llei de propietat intellectual i artística concedeix.

La casa «Esteva y C.ª», Successora de «Hoyos, Esteva y C.ª», té l'expressada propietat, lo que per aquest medi posa en coneixement, si hi arriba, dels anònims falsificadors i els qui els amparen donant publicitat o posant a la venda les reproduccions interdictades de l'estatua d'En Rafel de Casanova, advertint a uns i altres, que interposarà la deguda demanda d'indemnització civil i la respectiva querella criminal, si hi hagués lloc, contra tots aquells que explotin indegudament les alludides reproduccions.

Barcelona, primer de setembre de 1914. —Esteva i C.ª

La Colonia Escolar Mossen Cinto

Per setena vegada, enguany s'ha portat també a terme satisfactoriament, aquesta bella institució deguda al zel de l'Escola Catalana gratuita «Mossen Cinto», que fa que siguin a centenars els qui contribueixen amb un donatiu a que vint deixeples, acompanyats de dos mestres, puguin reforçar llur salut passant una mesada a fòra.

Tornaven diumenge a la tarde de Sant Feliu de Codines, vint nois, amb les motxilles que els sigueren regalades el 1909 per la colonia estiuenca de Vallvidrera, sobrecarregades amb petits feixos de romaní i d'espígol. A l'entrar a la sala d'espera de l'estació del Nort la bandera de la Colonia, una forta salva d'aplaudiments hi ressonà; un centenar de pares i d'amics dels arribats els abraçaven amb joia.

Davant de la concorrencia, hi havía el president de l'Escola organitzadora, amb els senyors Balcells, Bartrés, Casas, Colominas, Roig i Teys, marxant tots amb bandera desplegada Passeig de Sant Joan amunt, fins al lloc social, on altra vegada els aplaudiments demostraren la general alegria.

Les atencions que ha rebut a Sant Feliu de Codines la Colonia Escolar «Mossen Cinto», d'autoritats, veins i colonia estiuenca, han estat grans i encoratjadores per a que un altre any es decideixi a tornar a tan bella población.

La Colonia, en els últims dies d'estiueig, ha enviat a tots els sotscriptors una carta-circular, donant compte de les bondats que per ella han tingudes els feluencs, i remerciant la part de cada un en la bona obra.

Al deixar la vila, han entregat a l'alcalde un ofici d'agraiment i la quantitat de vinticinc pessetes, per als qui no els hagin pogut atendre a causa de necessitats per a la propia vida.

Govern civil

Obsequi

El governador va obsequiar amb un tè als oficials del Govern civil, delegats de policía i alts empleats de les estacions i del port, que varen cuidar d'atendre als immigrants.

El senyor Andrade i els obsequiats van dedicar un amable record a la Junta de Protecció a l'Infancia que tant havía treballat en obsequi dels expressats immigrants.

Les estacions radiográfiques

El governador, referint-se anit a lo de les estacions radiográfiques, va dir que dins de la provincia solament n'hi havien dues o tres com a passatemps i que'ls seus mateixos propietaris havien desmontat.

De les instal·lades als vaixells, si n'hi han, no'n sabía res perque és qüestió del comandant de Marina.

De Sanitat

Anit amb l'exprés va marxar a Madrid l'inspector general de Sanitat, al qui va despedir el governador i el senyor Die i Mas, junt amb altres personalitats.

A la tarde havía tingut una llarga conferencia amb el senyor Andrade a la que va assistir el doctor Turró.

Visites

Han estat a visitar al governador una comissió de fabricants de gel, una altra d'obrers mancats de treball, el fiscal de l'Audiencia, el propietari del Cafè de París, una comissió del Gremi de Carboners, don Emili Junoy, els alcaldes de Vilanova i Geltrú i de Sitges, i don Josep Monegal.

La immigració

Avui han arribat uns 70 immigrants sortint molts d'ells cap a les seves respectives poblacions.

Els confiters

Una comissió de confiters, acompanyada del secretari de la Cambra Industrial, ha visitat al senyor Andrade per a manifestar-li que segons el seu criteri el Laboratori Municipal no està en lo just al formular dictamen sobre articles que ells expenen.

Els mancats de feina

Els obrers mancats de feina que havien estat ocupats en les obres de la Canadiense s'han presentat novament aquest matí davant l'hostatge que té dita entitat a la plaça de Catalunya reclamant treball.

El senyor Andrade ha dit que aquests obrers es veien enganyats per redemptors d'ofici que'ls exaltaven per a fins particulars.

Per la seva part el governador ha proporcionat bitllet de ferrocarril a una trentena a l'objecte de que puguin marxar a les seves respectives poblacions.

Pro neutralitat

El regidor senyor Grañé i el president del Centre Monàrquic Lliberal senyor Esteve han manifestat al governador el propòsit que tenen d'organitzar un miting pro-neutralitat.

El senyor Andrade els ha respost que no ho creia convenient, tota vegada que l'esperit de neutralitat el té tothom.

La colonia de la Protecció a l'Infancia.

Ahir arribà la nombrosa colonia formada pels nens que havien assistit el prop-passat curs escolar al Parc Infantil de la Junta Provincial de Protecció a l'Infancia i Repressió de la Mendicitat.

Baixaren a l'estació de França, procedents de La Roca, on passaren tot el mes d'agost, en plè bosc, que a tal efecte galantment cedí el senyor Camarasa i Viñamata.

Plens de salut, colrats pel sol i l'aire de la muntanya, foren rebuts per les seves famílies, amb les que's dirigiren al Parc Infantil, situat al carrer de Ermengarda, Hostafranchs, des d'on, després, marxaren als seus respectius domicilis.

De Societat

Ha mort a Valencia la distingida senyora donya Rosalia Dasi Moreno, marquesa de Dos-Aguas i viscomtesa de Bétera, esposa de don Guillem de Casanova, según fill del marquès de Galtero.

Tan trista nova causarà sens dubte gran pesar a les moltes relacions que la difunta marquesa sapigué conquistar en aquesta capital en el poc temps que relativament feia de sa permanencia en aquesta, on per tothom era estimada.

Rebin el seu afligit espòs don Guillem de Casanova, sa mare i demés familia nostre més sentit pèsam per tan prematura pèrdua.

—

Ha sigut demanada la mà de la senyoreta donya Joaquima Pous i Bofill per al jove don Francesc Bertràn i Musitu, germà de nostre amic el diputat a Corts per Vilanova don Josep.

—

Passa una temporada en la finca que possecix don Manuel Arnús l'aristòcrata marquesa de Comillas.

—

La família de Reynoso estiueja a Sitges.

FIVE.

Observacions solars

La Societat Astronòmica de Barcelona ens comunica el resultat de les observacions solars realitzades per don D. Renart a Barcelona durant el mes de juliol darrer:

Dia 4. Apareix el primer grupu del mes compost de dues taques besoones 8" i 8" situat als 32 i 34 graus de latitut Sud. El dia 5 les dimensions són, respectivament, 10" i 5". Del 7 al 12 inclusiu queda tot reduit a una petita taca de dimensió 5", mantenint-se en la latitut 33 graus Sud. El dia 13 havia desaparegut.

Dia 16. Surgeix una taca, 5", als 26 graus Sud. El dia 17 se desdobla amb dimensions 7" i 7". El dia següent es desvanesqué. Durant el darrer ters del mes escassejaren les observacions a causa del temps, podent-se, no obstant, quasi assegurar que hi hagué ausencia d'accidents. El mes de juliol ha sigut abundant en fàcules, observant-se diariament.

Teatres

CIRC.—Amb motiu de la guerra Europea, la companyía que ja tenía ultimada M. Ventura Gannau, director del Tívoli, Circ Eqüestre, s'ha desfet per haver-se incorporat a files nombrosos artistes.

No obstant, després de grans esforços, ha lograt el senyor Ventura Gannau reunir una companyía d'artistes notables, tots desconeguts a Barcelona, que debutarà el dia 19 del corrent.

Diputació

—Aquesta nit marxarà a Madrid el senyor Ferrer i Bárbara.

La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes:

De la secció de Comptes municipals: Dictàmens proposant l'aprovació i finiquit dels comptes municipals de: Sant Feliu de Torelló i Santa María de Miralles, de l'any 1912, i Calders i Roda de l'any 1913.

De la secció de Governació:

Autorització sol·licitada per l'Ajuntament de Vilanova de Geltrú per a redimir un censs, propietat d'aquell municipi.

Id. id. per l'Alcaldía de Moyà per a celebrar un contracte amb el Provincial de les Escoles Pies, relatiu a una làmina transferible del Deute públic.

Decret de tràmit en el recurs d'alçada interposat per don Pere Cañameras i altres contra l'acord de l'Ajuntament de Sant Feliu de Torelló pel que concedí permís a don Angel Busqué i a la Cooperativa «Casa del Pueblo» per a sacrificar porcs i vendre les carns en fresc durant la temporada d'istiu.

Comptes de la Presó de Partit de Berga corresponent a l'any 1912.

Id. id. id. de Mataró corresponents a l'any 1913.

Espectacles

TEATRE DE NOVETATS
Dissapte, 5 de setembre. Nit, a dos quarts de deu. Gran Companyía de Varietés. Havent-se contractat los elements artistes Pastora Imperio, Carme Flores, María España i el número excéntric de fama mundial, nou a Barcelona «The Araluz». Preus económics. — Se despatxa a comptadurta.

Gran Cine Eldorado
Avui, dimecres, moda. Tarde i nit: Estrena del gran assumpte histórico
El hijo del águila
veritable historia de Napoleón II
Hermosa i interessantíssima pel·lícula presentada amb escrupulosa fidelidad i en la que's detallen els principals fets de la vida del fill del gran Emperador, 450 metres.—Reprise de «La mancha acusadora», grandiós cinema-drama de 1.200 metres.—Exit extraordinari de «Maud trapera», d'assumpte altamente dramátic, 750 mts.—Completarán el programa: «Amor aguza el ingenio», «Sagunto», «Revista Pathé» i altres. — Demà, dijous, grandiosa estrena: «Canción de cuna», hermós drama sentimental de 650 mts., marca Cines.

TEATRE IMPERI
Nit: «La senda por donde han ido», un acte; «El enemigo», tres actes. — Demà, tarde, preus económics: Ultims de «El enemigo». — Nit, Benefici de PEPE MONTEAGUDO. Primer: Sangre gorda. Según: «En familia». Tercer: «La fuerza bruta». — Se despatxa a comptaduría.

Sala Mercè
Espléndit programa de sugestives pel·lícules. Grans novetats a les GRUTES.

Saló Catalunya
Plassa Catalunya, 3.—El cine que reuneix millors condicions per a l'estiu.—Avui, dimecres, magnífic programa compost dels éxits: «Pepita la gitana», «Maud trapera», «Borrascas bajo cielo de invierno», «Los dos cobardes», «El más feliz de los tres» i altres.—Demà, dijous, preciosos estrenes. Divendres, moda, programa extra.

SATURNO PARK
Elegant centre d'atraccions. Amenitzat tarde i nit per la banda del Regiment de Vergara.
Entrada de passeig, 10 céntims
Demà, dijous, nit, Sardanes per la Cobla Sureda.

Frontó Comtal Avui nit, a un quart d'onze. — Dos grans partits. Vermella: Echevarreta i Aspiroz. — Blava: Echevarría i Larrañaga. — Entrada 2 pessetes.

ZAMPIRONI
Además de la calor, son els mosquits que no deixen dormir. Comprèu, donchs, una capseta de "ZAMPIRONI", únich modo de poder matar els mosquits i, per lo tant, obtenir un sòn tranquil. El perfum que produeixen és absolutament inofensiu i el seu efecte es desinfectant y per lo tant higiènich. Desconfieu de les imitacions y exigíu la marca "ZAMPIRONI"
SE VENEN PER TOTES LES DROGUERÍES I BAZARS
AGENTS A ESPANYA: J. URIACH I COMPANYIA - BARCELONA

Anuncis

Si no és el creure que és perjudicial usar ulleres: molts mens deurien portar-ne per a corregir els seus defectes visuals, i si els cristalls son bons les ulleres son sempre un benefici: per això se recomana
La Optica Medical
per la classe superior de cristalls i montures que ella fabrica.
Boquería, 22, cantó Raurich
CARLES TUTUSAUS

Reconstituyent
La Forsa y la Salut se tornen als vells, als noys y als convalescents, ab el
VI DE BAYARD
tònich nodritiu. Recomenat per totes les celebritats mediques.
Collin & C.ª Dipòsit en totes les farmacies

Compres
Alhajes, Paperetes
brillants, perles, esmeraldes, or, platí i dentadures. Unica casa que pot pagar més alts preus que altres. Zurbano, 8 (P. Reial.)

Unió Empresaris de Pompes Fúnebres (S. A.)
Servei municipalisat
En virtut d'haver comensat, amb data 8 del corrent juliol, el nou régim municipal relacionat amb els serveis de pompes fúnebres, aquesta Empresa posa en coneixement del públic que, essent la concessionaria de l'Exom. Ajuntament per a la prestació de dits serveis, ha establert sa Central, oficines, sucursals i estafetes en els següents punts:
Central, Oficines, Fábrica i Tallers, carrer Campo Sagrado, 24.-Telèfon 2691

Districte I	Sucursal Sta. Bàrbara, 13	Teléf. 1895	Districte VII	Sucursal Canonge Pibernat	Teléf. 6104
" I	Estafeta, Wad-Ras, 236,	" 8238	" VII	Estafeta Blay, 56	" 3400
" II	Sucursal Alt Sant Pere, 78	" 1767	" VIII	Sucursal Torrent Olla, 133	" 7757
" III	Sucursal Palla, 8	" 949	" VIII	Estafeta Sant Gervasi, 5	" 7809
" IV	Sucursal Lauria, 49	" 2643	" IX	Sucursal St. Andreu, 201	" 8265
" V	Sucursal Sant Pau, 72	" 1917	" IX	Estafeta Major, 27 (Horta)	" 8099
" VI	Sucursal Aribau, 17	" 2490	" X	Sucursal Clot, 59	" 8234

En tots els prerrelacionats locals, será el servei permanent, devent dirigir-se a qualsevol d'ells, bé personal o ja telefónicament, els avisos de defuncions, per a l'immediata prestació del servei.
Al mateix temps prega l'Empresa concessionaria, es dirigeixi a ses oficines qualsevol reclamació a que pugui donar lloc en sa implantació i desenrotllo el nou régim municipal establert, puix aixis será deguda i immediatament atesa i subsanada qualsevol deficiencia.

Vendes
CAVALL de sis anys, mitjà, se ven. Raó: Roger de Flor, 71, quadra.
A PLAÇOS mobles, llámparas, etc., desde una pesseta setmanal. Balmes, 53.

Lloguers
Gran magatzem amb soterranis
per a Hogar, carrer de Bilbao, número 199, la portera donará raó.
PIANOS y armoniums de llogner, desde 8 ptes. al mes, C. Bieger, Bruch, 78. Ex-afinador y reparador dela casa Erard de París

Avisos
LLISSONS
Teóriques i pràctiques de repoblades sobre xapes metàliques. Figura i decoració per a ambdós sexes. Montseny, 27, próxim al carrer Balmeron (Gracia).

Traspassos
Pel próxim enderroc de la casa
H. W. BROWN
Professor d'anglés
s'ha trasladat a la RONDA DE LA UNIVERSITAT, número 21. — Lissons particulars. Classes. Traduccions.

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes
i tot lo que's necessita per a feriss
Antiga Casa.— T. COSTAS. — Palla. 13 i 15 pral.

CATARRO dels NOYS
L'ANTI-CATARRAL BORBONET, es el veritable específic acreditat per a curar en pocs dies la COQUELUCHE I BRONQUITIS i tota mena de tos de les criatures.
Dipòsits: Farmacia de l'autor. Carders, núm. 44.—Doctor Andreu.—J. Viladot i Rambla de les Flors, número 4.

MAQUINES, I UTILS FERRAMENTES
DE PRECISIO
FRANCISCO LAYRET - Passatge Madoz, núm. 1, pral.

MAGNESIA DE BISHOP.
El Citrato de Magnesia Granular efervescente Bishop es el mejor refrescante que se conoce. Puede tomarse todo el año. Delicioso como bebida matutina, obra con suavidad en el estómago é intestinos.
PROVEEDORES DE LA REAL CASA.
Inventado en 1857 por Alfred Bishop, es insustituíble por ser el único preparado puro entre los de su clase. Exigir en los frascos el nombre y señas de Alfred Bishop, Ld., 48 Spelman Street, London.
DESCONFIAR DE IMITACIONES.

SALUT FORSA
IDEAL DE LA MEDICACIÓ RECONSTITUYENT
Reconegut per les mes notables Academies y publicacions sanitàries
Adoptat pels Hospitals, Clíniques, Dispensaris y Sanatoris ANTI-TUBERCULOSOS del nostre país y extranger, per reunir les excepcionals qualitats d'esser un potentíssim accelerador de la NODRICIO y Regenerador complert de l'APARELL RESPIRATORI
"HISTOGÉNICO" PUIG JOFRÉ
:: PREMIAT en la Exposició del Congrés Internacional de la TUBERCULOSIS de 1910
Abson ds aumenta ràpidament la gana y el poder d'assimilació, desaparegut radicalment la tèbre, los y esputs purulents dels Tuberculosos. Es el tractament més eficaz en la curació de totes les afeccions consumptives, restablint totsequit l'organisme en tots sos estats de debilitat ó esgotament general.
Indicacions principals { Tuberculosis, Anemia, Neurastenia, Linfatisme, Raquitis, Fosfaturia, Paludisme, Convalescencies, etc.
Obtingut naix les formes SEMPRE INALTERABLES emulsió, elixir, granulat
VENDEN TOTES LES FARMACIES, DROGUISTES Y CENTRES D'ESPECIALITATS
Agents exclusius pera Espanya: Senyors GARATE GERMANS, de Bilbao.
VIGOR JOVENTUT